

Brassói Lapok

Ára 5 lei

Szombat
1932 * március 19

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

65. szám
XXXVIII. évfolyam

Ára 5 lei

Nem alkalmas

A pénzügyminiszter azt mondta, hogy a mostani idő nem alkalmas a városi polgárok adósságainak a konvertálására. És ez az álláspont elég volt, hogy a kamara az idevonatkozó javaslatokat elutasítsa.

Dehát miben látja Argetoianu a mai idők alkalmatlan voltát arra, hogy a falusi földesek gazdasági válságához hasonlóan a városiak, a nemgazdák anyagi válságán is könnyítsen? Van-e egyáltalán alkalmasabb, követelőbb és sürgetőbb idő — az utolsó, a tizenkettedik óra —, hogy a halódó egzisztenciák más milliói megmentessenek a biztos pusztulástól?

Alkalmas idő! Mikor a városi embernek nincs állása, nincs munkája, nincs keresete, de van éhezze, nyomorgó, kétségbeesett családja, s a holnap gondja, kilátástalansága úgy fekszik rá kegyetlen súlyával, hogy már lélegzeni, mozdulni is alig tud? Mire várunk még, hogy a szegénység, a szenvedés, a nyomorúság, az anyagi és lelki megpróbáltatás rábírja a rendszert, hogy rajta is segítsen, hogy benne is meglássa, megbecsülje az ország fejlődésének biztosítékát, vagy legalább is azt az adóalanyt, akinek fizetési képessége az államot is romlásba, katasztrófába sodorhatja?

A pénzügyminiszter, aki a kisgazdák halálában találja a kárpótlást azokért a támadásokért, melyek az agráradósságok konverziójáért érték, nem gondolja-e, hogy a kistisztviselők, kiskereskedők, kisiparosok és egyéb kisegzisztenciák viszont nem fogják áldani a nevét, amért, mikor róluk volt szó, amikor őket is megválthatta volna, ridegen elzárkózott a kötelesség elől, mert az idő nem alkalmas rá.

Nem kívánjuk, hogy komor követke-zések igazolják, mennyire akuttá vált ez a kívánság, de fölöttébb aggódunk, hogy az a konverzió, melyre az idő Argetoianu szerint alkalmas volt, nem fog-e ép amiatt hajótörést szenvedni, mert a másik konverzióra ugyanazon Argetoianu szerint az idő nem volt alkalmas?

A király elé

A csikkarefalvi birtokosság küldöttél a király elé mennek panaszuikkal. A legelőjüket, ami a létükhöz tartozik, elvették a békási románok és annak ellenére sem adják vissza, hogy a törvény jogerősen visszaitlíte nekik.

Ugynevezett jogállamban nem képzelhető el nagyobb jogtalanság, mint ha a bíróság ítéletét nem respektálják. Ennél csak egyetlen nagyobb bántalma lehet a jognak, ha az a hatóság, melynek hivatása, hogy a törvényesség uralmát biztosítsa, nem tud, vagy, ami aztán a legslegrosszabb, nem akar érvényt szerezni a jogerős ítéletnek, a megkárosított fél immár vitathatatlan jogának, igazságának.

A végzetes mulasztás már ott történt, mikor a kormány nem szorította rá a legteljesebb szigorral a békásiakat, hogy az önkényesen elfoglalt legelőt adják vissza, holott az erőszak, a másokénak jogtalan elbitolása a törvényesség megsúfolásának legsúlyosabb kritériuma és egyúttal súlyos vétség a közrend és a közhatalom presztízse ellen. A jelen esetben még növeli az erőszakosság és annak türése, szegyenletes voltát, hogy a többiek részéről védtelenül kiszolgáltatott ki-sebbségiek jogát, vagyonát támadta meg, s ez a helyzet indította a kormányhatalmat az álláspontjára, vagy hallgatóságos támogatásra.

Ha azonban még ezt a bántó és kározoatos közönyt el is lehetne valahogy viselni, az már türehetetlen, hogy a jogerős bírói ítéletnek sem szerez érvényt a kormány, mintha itt lehetne bárki is, mivel többségi, a törvény fölött álló.

A csikkarefalviak öfelsége elé mennek panaszuikkal. Jogállamban azonban idáig jutnia nem szabadna az ügynek. Egyfelől bizonyosság, hogy a konszolidációnak maga a kormányzat állja az útját. Még azt sem rösti, hogy a király is tudomást vesz a törvényesség megtagadásáról, csak ne kelljen érvényt szereznie a jognak, az igazságnak.

Csakugyan több a soknál.

Németország hajlandó támogatni a Tardieu-tervet

Megérkezett a német jegyzék, amelyik alapot nyújt a további megbeszélésekre

Berlin, március 17.

Tardieu francia miniszterelnök a dunai konföderációra vonatkozó tervezete körül egyre élénkebben zajlik a politikai és diplomáciai élet. Franciaország e tervvel kapcsolatban közvetve, vagy közvetlenül érdekelt államok közül kétségtelenül Németország választát várta a legnagyobb érdeklődéssel. Ez a válasz most megérkezett.

A német külügyminisztérium szerdán délelőtt küldte át a kormány hivatalos választát a francia követnek, amely azt nyomban Genfben továbbította Tardieuhoz.

A német „Emlékirat” a bevezetésben kifejti, hogy teljesen egyetért Franciaország alapfelfogásával: a dunai államokat feltétlenül meg kell segíteni, még pedig lehetőleg azonnal. Németország jelenben is gazdasági összeköttetésben van a dunai államokkal s így azok gazdasági összetömörítését a legmesszebbmenően kész támogatni.

A francia terv azonban a népszövetségi jelentést tekinti alapnak és igyekszik előmozdítani Ausztria és Magyarország közzeledését.

Németország ezzel szemben szükségesnek tartja a többi dunai állam megsegítését is. Románia, Jugoszlávia és Bulgária érdekei sem kerülhetnek második helyre, mert hiányzik a biztos piacuk.

A német kormány véleménye szerint a gazdasági nehézségek leküzdésére a legjobb eszköz olyan gazdasági egység kialakítása lenne, amely a maga területén biztosítani tudná a délkelet-európai agrártermelés elhelyezését. Ezt a célt a francia terv szerinti elgondolás nem érné el. A tömörítésre szánt gazdasági területnek magában kell foglalnia a mezőgazdasági import területeit is. Ilyen területnek a létrehozása azonban rövid idő alatt nem remélhető s ezért egyelőre valóban a jelenlegi válságban levő államok gyors megsegítése szükséges.

A német kormány úgy hiszi, hogy az Ausztrián való segítés legegyszerűbb módja az lenne, ha a szomszédos államok, de a többi államok is az osztrák kivételt kedvezményes vámelhárításban részesítenék. Magyarországon viszont úgy lehetne segíteni, ha gabonafeleslegét Európa gabonaimportálói az eddigienél kedvezőbb feltételek mellett vennék át.

A német kormány ezekben látja azokat az eszközöket, amelyekkel a dunai államokat gazdaságilag talpra lehetne állítani. Erre az alaphelyezkedett az Ausztriának tett javaslataiban és ezt célozzák a kereskedelmi szerződések is, a melyeket nemrégiben Romániával és Magyarországgal kötött.

TARDIEU TÁRGYALÁSAI

A francia miniszterelnök a német jegyzék kézhezvétele után lázas tárgyalások kezdett a kisanant államok képviselőivel, de különösen Titulescuval. E tárgyalások befejezése után Tardieu a francia delegációt hívta össze és tájékoztatta őket az eddigi eredményről. A francia miniszterelnök ugyanis csütörtökön haza akar utazni Párisba s így a kérdés további kialakítását a delegáció többi tagjaira kívánja bízni.

A német jegyzék láthatóan erős hatást tett Tardieu-ra.

Kijelentette, hogy Franciaországnak ennélfelül a tervnél nincsenek politikai célkitűzései. Ilyesmiket inkább az olasz és német állásfoglalásokból lehet kiérteni. Ennek ellenére

a német jegyzék hangja kielégítő és megnyugtató s alkalmas arra, hogy a nagyhatalmak folytassák a kérdés megoldására irányuló tárgyalásokat.

Mielőtt azonban elutazna, szükségesnek tartja, hogy bizonyos kérdéseket megbeszéljen egyrészt a német delegátusokkal, másrészt Litvinovval, az orosz külügyi népbiztossal.

Tardieu szándékát nyomban közölték a német delegációval, amely előzékenyen értesítette a francia miniszterelnököt, hogy szerdán délután és csütörtökön dé-

A francia sajtó a német jegyzékről

A párisi lapok megállapítják, hogy a német „Emlékirat” a dunai államok együttműködése kérdésében kedvező hatást váltott ki Párisban, bár tagadhatatlan, hogy úgy Németország, mint Olaszország nem hajlandók teljesen kikacsolni a politikumot, amint ezt Franciaország teszi. Erről le kell mondani, ha valóban őszintén akarják a középeurópai gazdasági válság megoldását. Sok idő a töprengésre nincs, mert

Ausztria és Magyarország is olyan helyzetben vannak, hogy pár hónapon belül feltétlenül bekövetkezik a középeurópai katasztrófa, ha a gyors segítség elmarad.

Az Echo de Paris reméli, hogy a meg egyezéshamarosan létrejöhet a nagyhatalmak és a közvetlenül érdekelt dunai államok között. A tervvel szembeni ellenállások nem olyan erőteljesek, hogy azokat kiküszöbölni ne lehessen, bár tagadhatatlan, hogy Magyarországnak van oka bizonyos tartózkodásra.

A matin hangsúlyozza, hogy a Tardieu-féle konszolidációs terv fenn akarja

előtt készen áll a jelzett megbeszélések-re. Ezek a megbeszélések meg is kezdődtek szerdán és folytatódnak csütörtökön délelőtt. Ugyancsak csütörtökön délelőtt találkozott Tardieu Litvinovval is.

A MAGYAR KÜLÜGYMINISZTER VÁRAKOZÓ ÁLLÁSPONTON

Walkó magyar külügyminiszter még mindig Genfben van s hírek szerint megvárja, amíg Tardieu tárgyalásai nyomán végleges helyzet alakul ki. Ettől függ Magyarország végleges álláspontját.

A francia delegátusok körében egyébként hivatalos formában jelentették ki, hogy azok a hírek, amelyek szerint a dunai államok működése esetén Franciaország hajlandó volna Magyarországnak és Ausztriának pénzbeli segítyt nyújtani, nem felelnek meg a valóságnak.

tartani a saintgermainei és trianoni békeszerződéseket. A terv tulajdonképpen abból az elgondolásból indult ki, hogy megtörje Németország befolyását a közép- és keleteurópai államokban, ami annyival is könnyebben menne, mert Németország már hosszú idő óta nincsen abban a helyzetben, hogy ezeket a válságba jutott államokat pénzügyileg segítse. A Morning Post szerint Tardieu már megállapodott Simon angol külügyminiszterrel a dunakonföderációs konferencia programjában, amely három pontból állana:

1. Franciaország ideiglenes hitelekkel adna a konföderációs államoknak.
2. Preferenciális vámrendszert léptetne életbe.
3. Költségvetés-ellenőrző szerv felállítása mellett Franciaország és Anglia hosszulejárati kölcsönöket folyósítanak a dunai államoknak.

Az angol kormány tegnap minisztertanácsot tartott, amelyen elvben hozzájárult a középeurópai államok szanálásához. A konferenciára szóló meghívókat állítólag már szét is küldték.

Még egy csomó fontos törvényjavaslat szerepel a parlament mostani ülészakájának programján

Az új választói javaslat és a szeszitörvény is sorra kerül

Bukarest, március 17.

A Mirto-féle választójogi javaslatot a legfőbb törvényvéleményező bizottság áttanulmányozta és átküldte a parlamenti bizottságnak, amely

valószínűleg még ebben az ülészakában a plénum elé terjeszti.

Különösen az ellenzéki pártok vannak a mellett, hogy a választójogi javaslatot még ebben a szesszióban megszavazzák, mert csak a prémios rendszer kiküszöbölésével hozható létre, szerintük, az

uralkodó által is óhajtott demokratikus koncentráció.

A mostani ülészakában egyébként a konverzió és a választójogi törvényjavaslaton kívül még

a szeszitörvényt, a légügyi állam-törvény felállításáról szóló törvényt és a közigazgatási reformtörvényt is akarják tárgyalni.

Eppen ezért valószínű, hogy a parlament mostani ülészakát április 15-ig meghosszabbítják.

Juli néni távozik

— Elmennék ma este...
— Hova?
— Haza... Csikszentmihályra...
Ezt konyhám koronázatlan királynője, a „lány” mondja, ha ugyan szabad így neveznem azt a kedves, élemedett nénit, aki nyolc hónapon át oly pompásan, művészi módra, különben, mint ahogy Brillat—Savarin tehetet volna, egyetlen hiba nélkül gondoskodott bünös és esendő táplálkozási szerveim szükségleteiről.
— Hát valóban el akar menni?
— Kényszerülök...
Kár. Valóban kár. Bensőségesen sajnálkozom a távozásán. Pedig jóformán alig ismerem. Óriási távolság választott el bennünket egymástól: az a csillagászati út, ami a polgári lakás konyhája és szobája között terül el. A két helyiség két társadalmi osztálynak felel meg, mint a temető első és másodosztályú parcellája.
Valószínűleg, hogy éjjelkor, a szellemek óráján egy négylovas halott összekeveredne egy ingyen hullával.
Hát én se ismertem Juli nénit. Ámbár főzőművésze csodálatra ingerelt s miután a két elsődleges életfunkció, a fajfenntartás és a táplálkozás nagy általánosságban, biológiai szempontból rokonok, szinte úgy tiszteltem, mint ahogy egykor a másik Juliát tisztelte Veronában Róméó.
— No, ne menjen...
— Muszaj...
Ez a muszaj a legnagyobb szó a világon. Már a katonaságnál megtanultam becsülni. Egyszer Győrben valamelyik marsbatalion, már nem tudom, melyik háborús emlékiratban olvastam, kénytelen volt egyszerre emészteni. Hiába tiltakoztak a derék magyar bakák, hogy az nem megy parancsszóra, az osztrák generális azt felelte, hogy muszaj.
S a szervék három nap alatt szépen hozzáigazodtak a muszajhoz.
Ezért tehát tisztelettel fogadom Juli néni muszaját. Ámbár jogom volna azt felelni, hogy két hét a törvényes felmondás. De lehetnék-e olyan arcátlan, hogy a törvényre hivatkozzam manapság, amikor törvény egyáltalában nem létezik s amikor Argetoianu csak a minap jelentette ki a parlamentben, hogy még a törvények törvénye, az alkotmány is suvix, ha a haza azt mondja, hogy muszaj... Ha az állam nagy életében is első a muszaj és csak második a rend, akkor miért lenne Juli néni életében első a rend és csak második a muszaj?
Szóval, ma este elmegy. Nem történik semmi, csak elválnak csendben. Kár.
— De vajon miért megy el?
Erre a pruszlikja alól előhúz egy fényképet. Két fiatalember és egy leány szemlélhető rajta.
Miután elválnak, elkezdünk ismerkedni egymással. Kiderül, hogy a fénykép a három gyermekét ábrázolja. A nagyobbik fiú 26 éves, a kisebbik 22, a leány 20.
— Az emberömről nincsen fotográfia.
Szóval ötven vannak összesen s ahányan, annyi helyen. Nagyon szétszóródott a család, valamennyien „szervics”-be vannak. Szomorú állapot ahhoz képest, hogy tavaly ilyenkor még együtt voltak.
Nem nehéz eltalálni, hogy e pontnál Juli néni már sir.
A résztvét azt diktálná, hogy szeliden kérdezzem meg tőle, mi szórta őket szét ilyen kegyetlenül a nagyvilágba? Azonban erős bennem a félsz, hogy fájdalmas pontra tapintok. Esetleg összezőrdült az emberével. Ez látszik valószínűnek. Minek felpiszkalni benne a fájdalmakat?
Azonban hangulata, már csak a válásra való tekintettel is, közlékeny.
— Nyavalyás 60 ezer lej miatt...
— Hatvanezer lej miatt váltak ötfelé?...
Valóban, hatvanezer lej miatt. Valami kölcsönt vetik fel a birtokra.
— Végül úgy megadagdt az interest, hogy hatvanezerre szaporodott. Pedig fizetjük a kamatokat tehetszünk szerint. Tavaly gyűtt a bank és megszállotta a földet is, a házat is...
Egész rendes kamatuzsora-tragédia kerekedik ki Juli néni előadása nyomán. Felvettek valami kölcsönt, még a jó inflációs világban, amikor negyven-ötven százalékos volt a percent. Azután elkezdődött a szokásos proceszus: először eladták az egyik tehenet, azután a másikat.
— Már téjj se vót a házban... Az emberöm egyszer két lovat hajtott be a vásárra, kamatra se vót elég...
A tehen és a lovak után eladták a kocát. Majd a vetőmagot, A szekeret. Egy láncot a földhöz. S amikor elkötavetyélték felevagyonukat, azon vették magukat észre, hogy megduplázódott az adósság. Jött a bank, mely természetesen betábláztatta magát az ingatlanra és „megszállotta a földet, meg a házat.”
Mindez akkor történhetett, amikor a magyar újságíróra, ha kárhoztatta a magyar bank és a magyar gazda kamatviszonylatát, még rástították a hazaárulás bélyegét.
Szerencsére, ezt már Juli nénitől tudom, a

kormányzatnak súlyos oka lehetett a közrendet féltetni s így nem aggodalmaskodott annyit, mint az erdélyi magyar közélet, amely nem tudta szerényebb üzletpolitikára kényszeríteni saját pénzintézetét. A kormányzat tehát a végpillanatban bekopogtatott a konverzióval. A „lány” boldogan meséli, hogy megszállották ugyan az ingatlant, de az árverésből már nem lett semmi. Sőt ma már levelet kapott az emberétől, hogy menjen azonnal haza, percelt se vártassa, elég volt nyolc hónapig különélni.
Hát ezért muszaj.
Boldog, hogy utazhatik, Ámbár, csaknem teljesen tönkrementek.
A bank pedig nyilván egészen tönkrement. Ha az uszorának kevésbé lett volna hazafias jellege, esetleg mind a ketten jobban jöttek volna ki.
Így a kormány minden érdem, azé a kormányé, amelynek pedig egész habitusa távol

áll az igazi messzeható szociálpolitikától, a mely nem tesz egyebet, minthogy az áldozat torkáról az utolsó pillanatban eltaszítja a kést, nehogy azok, akik a további áldozatok lennének, elkeseredésükben öllene forduljanak. Azé a kormányé, melynek cselekedete nem nagyvonalu programot, hanem csak a helyzet kikerülhetetlen parancsát fejezi ki s leföldözi politikailag azt a nyomort, melyből az erdélyi bankok nemzeti alapon oly vigan urizáltak.

Mily jó lett volna, ha mi kevésbé letünk volna hazaárulók s a bankpolitika kevésbé lett volna hazafi.

A kamatból, ha óvatosabban szedik, több maradt volna. A nemzeti jelszavakból pedig, ha nemesebben alkalmazták, nem vesztett volna el annyi.

Mint amennyit Juli néni emleget.

(m. i.)

Eselek, amelyek csak nálunk történhetnek meg

Hónapokig éhezniök kell,

meri elmentek a magyar kulturstélyre és énekelni mertek a magyar dalárdában

Szatmár, március 17.

Amikor két évvel ezelőtt az Országos Magyar Párt Szatmáron tartotta kongresszusát, az ottani rendezőbizottság a városi színházban kulturstélyt tartott és ez alkalmából néhány kisebbségi városi tisztviselő megjelent a színházban, hogy az estély műsorát meghallgassa.

A Magyar Párt Szatmáron tartózkodó vezérének tiszteletére a Polgári Társaság Dalárdája másnap szerenádót adott és ebben is résztvett egy pár kisebbségi városi tisztviselő is, akik a dalárdának tagjai voltak.

A kulturstélyen és a szerenádban részt vett kisebbségi városi tisztviselők ellen ezért fegyelmi eljárást indítottak és a fegyelmi bizottság őket több havi fizetésük elvesztésére ítélte.

A szatmári városi interimárbizottság előtt, amikor a büntetés végrehajtására került a sor, több oldalról intervenció történt, hogy télviz idején ne vonják el a megbüntetett tisztviselők fizetését és legalább a fizetés felét folyósítsák részükre.

Az interimárbizottság — úgy látszik — jóindulattal kezelte a kérdést, mert feltérjesztésre a belügyminiszter engedélyt adott, hogy a megbüntetett városi tisztviselők fizetésének fele részét a büntetés ideje alatt a tanács folyósíthassa.

Az érdekelt tisztviselők nagy örömmel vették a miniszter elhatározását, mert ha a fél-fizetésből megélni nem is lehet, de a büntetés ideje alatt valahogy mégis eltengődhetek volna belőle.

A napokban azonban váratlanul furcsa fordulatot vett a dolog:

A szatmári interimárbizottsághoz ugyan is miniszteri rendelet érkezett, amelyben a miniszter közölte, hogy a megbüntetett kisebbségi városi tisztviselők ügyében hozott előző határozatát — a fél-fizetések folyósításának engedélyezését — nézve — visszavonja.

A miniszter jóindulata tehát megváltozott és most már a tanács irgalmatlanul egy banit sem folyósíthat a büntetés ideje alatt a tisztviselőknek.

Hogy ezek a szerencsétlenek, akiknek minden bűne az volt, hogy mint magyar emberek, elmentek menni a magyarság kulturünnepélyére és énekeltek a dalárdájukban az országos dalösszevétel elnökeinek a tiszteletére, — hónapokig most miből fognak élni, házbért fizetni és családjaiknak élelmet adni: — ez nem okoz gondot a miniszternek. A miniszternek van ennél fontosabb dolga.

Szatmáron azonban általában az a meggyőződés alakult ki, hogy

a miniszternél kijárták az előbbi rendelet visszavonását.

Azt hiszik, hogy itt egy csunya retorzió történt és csak a bosszu, a düh játszott közre. Természetesen senki sem tudhatja, hogy ki vagy kik voltak azok, akik a megbüntetett kisebbségi tisztviselők ellen intrikáltak a minisztériumban, de bizonyosra veszik, hogy valaki ezzel ütni akart nemcsak az érdekelt kisebbségi tisztviselőket, hanem rajtuk keresztül az egész magyarságon.

Kolozsvári levél

A kormány „segélyezi” a munkanélkülieket — Még nem kaptak fizetést a tisztviselők, tanárok és nyugdíjasok január óta — Miért üres mindig a színház — Rendőrségi szolgál, mint sajtófőnök

Kolozsvár, március 17.

Néhány napon keresztül nagy reménység táplálta a kolozsvári munkanélkülieket. Bukarest felé irányult a tekintetük. Bornemisa dr., az interimár bizottság elnöke, csakugyan hazaérkezett és hozott is Bukarestből jó néhány zsák — vadonatúj ígéretet. Pénzt? Az nincs. Azaz, dehogyan is nincs. Hiszen csak most utalt ki a pénzügyminiszter koponyánként havi 15 ezer lejt mindazoknak a minisztereknek, alminisztereknek, államtitkárok-nak és vezérdirektoroknak, akiknek nincs személyes autójuk... Ja, hogy mit utalt ki a munkanélkülieknek?...

A kolozsvári munkanélkülieknek is kiutaltak pénzt. Kereken 50 ezer lejt. Nem túl nagy összeg, az igaz, de mégis jobb, mint semmi. Kolozsváron — hivatalosan — van 7000 munkanélküli, tehát egyre jut 7 lej 14 bani. De mintha Bukarestben is belátták volna, hogy ekkora összegből nehezen lehet „segélyakciót” csinálni, hát inkább oda sem adták a polgármesternek... Majd utánaküldik — postán.

Vigasztalódjanak a munkanélküliek, — ez legalább nem kerül pénzbe és mindenki megengedheti magának. Az állam alkalmazottai sem állanak különbség, mint ők. A nyugdíjasok között, a protekciósoktól, a 15—20 ezer lejesektől eltekintve, alig akad olyan, aki október óta pénzt látott a kincstártól. Tegnap híre ment ugyan, hogy érkezett 16 millió az 1932. évi nyugdíjhátralekók részbeni kifizetésére, a hiszékeny emberek meg is rohanták a pénzügyigazgatóságot, de ott felvilágosították őket, hogy a 16 millió — csak rémhír volt, a melynek terjesztői megérdemelnék a Márzescu-féle rendtörvény legszigorubb alkalmazását. A tanári és tanítói kar február és márciusra még nem kapott fizetést, az októberi,

novemberi és decemberi fizetések folyósítására nem is gondol már senki.

Hogy ez meddig mehet még így?

Jobb, ha adós marad az ember a felelettel.

★

Kétségbeejtő, ami a Magyar Színház körül történik. Rövid két hét alatt már harmadikban el kellett maradnia az előadásnak, mert estére nem kelt el négy jegynél több. Kolozsvár magyarságának nem kellene már a magyar színjátszás? Nem lehet elhinni. Nem is szabad elhinni, mert nem igaz.

Mondjuk meg nyíltan és kegyetlenül: nem a közönség az oka annak, ha olyankor is, a mikor nem marad el az előadás, alig 25—30 ember unatkozik a nézőtérben és ebből is legalább 40 — potyautas.

Azonkívül, hogy nincs pénz, rossz a műsor, gyenge a társulat. A bagatellért a változtatás nélkül összevászárult „amerikai látványos” fércművek és egyéb limonádék már a kisebb igényűvé degradált publikumnak sem kell. És az előadások is tán Keresztúron is megbuknának, olyan rosszak, összezapottak, dilettánsok... Nem lehet az, hogy a színház a régi, egyszerű erőket 500 és 1000 lejes

gázsíddifferenciák megtakarítása kedvéért szerződés nélkül nyomorogni hagyjon és helyükbe öt-hat olcsó, de vérlázítóan tehetségtelen „színészt” akarjon ráerőszakolni a közönségre, elég drága helyárak mellett.

A színház nem füszerület. De a füszerületben is nagy súlyt helyeznek ma már a minőségre. A kolozsvári színházban nem. Így azután nem csoda, hogy az előadásokat nem lehet megtartani és, hogy még a „nagy” színészek is sorba állanak 100 lejes előlegekért. Vannak tagok, akiknek 30—50 ezer lejjel tartozik már a színház. Valamelyik este a gazdasági hivatal 960 lejt osztott ki 13 ember között. Ez volt a februári „gázsifizetés.” Még szerencse, hogy az igazán minden tiszteletet megérdemlő fiatal Kemény báró (és a többi mágán hol marad?) nem engedi, hogy a teljes összeomlás bekövetkezzék. Az ő önzetlen gavallériája is hiábavaló azonban ha gyorsan, lehetőleg azonnal nem jön egy radikális változás a kolozsvári Magyar Színháznál.

Nem kell ide tröszt és mozikoncern és nem kellene nagy pénzügyi tranzakciók, hogy a színházat meg lehessen menteni. Csak egy kis, egy kevéske, egy evőkanálnyi művészetet is adjon a mezeten combok és a hamis világvárosi tündöklés mellé. És akkor az előadások nem fognak elmaradni közönséghiány miatt.

Uj szellem, új vezetés. Ez kell. A balkezes kísérletek ideje lejárt és a kifáradt hajósokat már várja a jól megérdemelt nyugalom.

★

A kolozsvári rendőrség sajtóirodája se hitte volna, hogy szenzáció lesz belőle. De most mégis az lett, Aminek igen tanulságos története van:

Az egyik kisebbségi lap rendőri riportere egy szép napon bejelentette magát Hatieganu Simon rendőrkvesztornál.

— Most nincs időm, — üzenté ki a Hatieganu-dinasztia szimpatikus tagja.

Másnap pontosan megismétlődött ez a jelenet. És harmadnap megint.

Mironescu, amikor még miniszterelnök volt, legfeljebb öt percen belül fogadta az újságírókat. Maniut is meg lehetett közelíteni, maximum tíz percnyi várakozással, a kedélyeskedő Vajdához azonnal lehet bejutni, de a kolozsvári rendőrkvesztorhoz három nap sem elég erre.

Körülbelül ezt tette szóvá az említett újságíró is, amikor negyedik nap véletlenül az előszobában elfogta a kvestort két pillanatra.

Incidens. De ez már csak a kvestor és az illető riportert magánygye. Kár, hogy Hatieganu Simon közügyet csinált belőle, amikor kiadta a rendeletet, hogy a rendőrség ügyosztályai pedig ezentul semmiféle információt nem adhatnak — egyetlen újságírónak sem.

Hát mit vétett a többi újságíró?

Azt is mondja a kvestori rendelet, hogy amellyik újságíró meg akarja tudni, mi újság a rendőrségen, nézze meg a sajtóirodában.

A „sajtóiroda” egyébként egy íróasztalnak a felsarka. Ott van minden reggel a távirati stílusban megfogalmazott jelentés. Az asztal mellett, amikor a rendelet utáni első napon felmentek a tájékoztatlan újságírók, Filip bácsi, a rendőrségi szolgát találták csupán. Mire az egyik bátortalanul megkockáztatta a kérdést:

— Mondja csak, Filip bácsi, ki a sajtóiroda főnöke?

Az öreget is mehökkentti egy pillanatra ez a fura kérdés, de rögtön szélesre mosolyodik az ábrázataja:

— En volnék az, instálllom!

Igy lett igazi szenzáció a kolozsvári rendőrség sajtóirodájából.

Szegény újságírók. Boldog Filip bácsi.

Bányai Ernő

Ezerhatszáz községi jegyző készül perelni az államot, mert husz hónap óta nem kaptak fizetést

Bukarest, március 17.

Az erdélyi és bánági jegyzők nemrég memorandumot nyújtottak be a kolozsvári tartományi igazgatóságához s abban arra mutattak rá, hogy már kerek 20 hónap óta nem kaptak fizetést. A memorandumot Kolozsvárról most küldötték le a belügyminisztériumba s így derült ki, hogy

1600 jegyző már közel két év óta egy árva fillér fizetést sem kapott.

A jegyzők memorandumja leszögezi, hogy amennyiben a kormány 20 hónap óta elmaradt fizetésüket nem folyósítaná, akkor

testületileg pert indítanak és könyörtelenül végrehajtják az államkincstárt.

BRASSO „Modern Mozzgó”

Telefon 518

Ma csütörtökön a nagyszerű 100%-os német beszélőfilm premier!
Az izgalmas és érdekfeszítő

ÉG és POKOL

Egy szenvedélyes szerelem ezer megpróbáltatáson keresztül átadalmaskodik.

Főszerepben:

Janette Gaynor, Charles Farrel.

Következő német operettszágerünk

Hansi Niese-vel

a kettős főszerepben

„Bihor és kékítő”

(PURPUR und WASCHBLAU)

Humor, jókedv, vidámság.

Átmulatott éjszaka után a halálba

Egy fiatal gróf öngyilkossága Debrecenben

Debrecen, március 17.
Tegnap este, egy átmulatott éjszaka után, az Aranybika-szállodában föbelőtte magát gróf Hoyos Ferenc, a Magyar Nemzeti Bank debreceni fiókjának tisztviselője.

Az öngyilkos unokaöccse gróf Hoyos Miksának, akinek véleménye szerint a fiatal arisztokrata szerelmi bánatában dobta el magát az életet. Az öngyilkosság Debrecenben óriási feltűnést keltett.

A királytól kérnek intézkedést a temesvári nyugdíjasok,

akik öt hónapja nem kapták meg járandóságukat

Temesvár, március 17.
A temesvári nyugdíjas egyesületek vezetői ma értekezletet tartottak s elhatározták, hogy újabb memorandumban tájékoztatják fel a leírhatatlan nyomorukat, a melybe azért kerültek, mert az elmúlt év 3 utolsó hónapjára s erre

az évre még semmit sem kaptak meg járandóságukból. A temesvári nyugdíjasok ezt az újabb memorandumot nem a kormánynak mutatják be, hanem egyenesen az uralkodónak adják át s őt kérik fel arra, hogy hátrálékaik kiutazását könnyítse meg.

Megszakadtak a japán-kínai béketárgyalások

Az ellenségeskedés megkezdése minden pillanatban várható
A nagyhatalmak nem ismerik el a független Mandzsuriát

Washington, március 17.
A távol Keleten lezajló események közül az utolsó napokban legnagyobb jelentőségre az a sakkhuzás emelkedett, a melyet a japán kormány követett el Mandzsuria függetlenségének kikiáltásával és Puyi kínai excsászárrá kinevezésével.

Amint előrelátható volt, a Kínában érdekelt hatalmak egyáltalában nem fogadták nagy elragadtatással Mandzsuria függetlenségét s Kína már a legerélyesebben be is jelentette tiltakozását s japán imperializmus legújabb sakkhuzása ellen. Most azonban

a nagyhatalmak tiltakozása is hivatalos formában hangzott el.

A sort Amerika kormánya nyitotta meg és tokiói nagykövete útján közölte a japán kormánnyal, hogy az Unió nem ismerheti el Mandzsuria függetlenségét és az alkotmányos formák megkerülését.

vel kinevezett kormányt. Az amerikai tiltakozás súlyát növeli az a bejelentés, hogy az a 9 hatalom sem fogja Mandzsuria függetlenségét tudomásul venni, amelynek szerződéses viszonya van Kínával.

MEGSZAKADTAK A JAPÁN-KINAI BÉKETÁRGYALÁSOK

Pekingből érkező jelentések szerint a japán-kínai béketárgyalások tegnap megszakadtak.

Az ellenségeskedések megkezdése minden pillanatban várható.

A japán kormány pedig a tartósabb háborúra való berendezkedés gondolatával teljesen megbarátkozott és elhatározta, hogy a most folyó hadműveletek költségeinek fedezésére

7 és fél millió jen összegben új államkölcsönt vesz fel, amelynek kötvényeit 50 év múlva fogják visszafizetni.

Az át nem vett szérum és következményei

Másfélmillió erejéig végrehajtást vezettek a temesmegyei mezőgazdasági kamara ellen

A kamara Stan Vidrighint teszi felelőssé a pereskedés súlyos következményeiért

Temesvár, március 17.
A temestorontárvármegyei mezőgazdasági kamara ellen közel másfélmillió lej erejéig végrehajtást vezettek egy közzel hat évvel ezelőtt feladott megrendelésből származott pereskedés utolsó fejtegeteképpen.

1926-ban történt ugyanis, hogy a temestorontárvármegyei mezőgazdasági kamara vezetősége a konstancai Unirea bank útján 282 kilogrammnyi mennyiséget rendelt az állatgyógyászatban használt Fougere-féle szérumból. A bank a rendelést le is szállította, a kamara vezetősége azonban igen magasnak tartotta a szérum 3250 lejes kilogrammonkénti árát és a szállítmányt nem vette meg. Erre a konstancai bank az át nem vett árut elárvereztette s minthogy az árve-

résen mindössze 15000 lej folyt be, az eladási ár különbözete és 500.000 lej kártérítés fejében pert indított a kamara ellen.

Az ügy aktái bejárták az összes bírói fórumokat és a Semmitőszék döntése után a bank ügyvédje 1.400.000 lej erejéig végrehajtást foganatosított a kamara ellen s lefoglaltatta teljes berendezését és a pénzügyigazgatásánál levő állami szubvenciót is.

A mezőgazdasági kamara vezetősége most igen kinos helyzetben van a hatalmas összegű kártérítés és perköltség miatt s azt a határozatot hozta, hogy a kártért Stan Vidrighin volt CFR vezérigazgatót, a kamara akkori elnökét teszi felelőssé a 1.400.000 lejért.

Általános sztrájk Nyugatgaliciában

Varsó, március 17.

Nyugatgaliciában szerdán általános sztrájk tört ki. Krakóban nyolcezer főnyi munkástömeg vonult a sztrájktagyához és tüntetett a kormány ellen. A rendőrség itt löfegyveret használt, a mely alkalommal több sebesülés történt.

Összeütközéseket és sebesülteket jelentenek Saybus városkából is, ahol a karhatalom sortűzet adott a sztrájkolókra, akik közül egy meghalt, hárman megsebesültek.

Ugyancsak sortűz dördült el Zywiec-ben, ahol egy halott, egy súlyos és három könnyebb sebesült maradt a helyszínen.

FÁJDALMAS ÉS NEHÉZ EMÉSZTÉSE

megszűnik és rendessé válik, ha étkezés után kevés vízben feloldva egy fél kávéskanálnyi Magnesia Bisurataát szed. Az emésztési zavarok leggyakrabbi okozója a gyomorsavtúlnyomás. A Magnesia Bisurata semlegesíti, hatásától fogva megszünteti a betegség kiváltó okát. Ha nem védekezünk kellő időben, úgy gyomorégés, hasfájás, felfúvódás és savanyu szájíz lép fel, mely tünetek a súlyos emésztési zavarok előjelei. A minden gyógyszerárban kapható Magnesia Bisurata elejét veszi ezen kellemetlen tüneteknek és a már kifejlődött betegséget is meggyógyítja. Egy kis üveg ára 75 lej.

Szabadlára helyezték a CFR-panama letartóztatottjait

Most már csak a kis bűnösök vannak fogságban

Bukarest, március 17.
Az ilfovi törvényszék vádtanácsa ma, szabadlára helyezte a CFR-panama letartóztatottjait, így többek között Joanide és Jonescu Apostel mérnököt

is. Vizsgálati fogságban most már csak egy Goldstein nevű ember és néhány kisebb gyanúsított maradt. A vizsgálat természetesen tovább folyik.

Baj van a Chemareával

Az ifjak szervezete nem akar engedelmeskedni a pártvezetőségnek

Bukarest, március 17.
Beszámoltunk arról, hogy a nemzeti-parasztpárt vezetősége azt a döntést hozta, hogy ifjusági szervezete, a „Chemarea”, oszoljon fel és egy új ifjusági szervezet alakuljon, amelyben huszonötévnél idősebbek ne foglalhassanak helyet és a melyben ilyenformán a politika ne tengeren túl.

A Chemarea vezetői most értesítették

a nemzeti-parasztpártot, hogy önmagukat nem oszlatják fel, mert ez a vezetőkre nézve rendkívül súlyos erkölcsi csapást jelentene, viszont a párt részéről történő feloszlítás szintén nem használna a nemzeti-parasztpárt tekintélyének.

Értesülésünk szerint ebben az ügyben holnap konferencia ül össze Vajda elnökletével és ezen igyekezni fognak valamilyen áthidaló megoldást találni.

Csak most bonitakoznak ki Kreuger öngyilkosságának szörnyű következményei

Eddig hárman követték a gyufakirályt a halálba

Grete Garbo, a világhírű mozisztár a svéd gyufatröszt katasztrófája miatt minden vagyonát elvesztette

Páris, március 17.
Kreuger Ivar váratlan öngyilkossága és a nyomában világszerte jelentkező tőzsderiadalom kétségtelenül súlyos meg rázkódtatást eredményez a nemzetközi pénzpiacokon. A legválságosabb helyzetbe természetesen a svéd ipari és kereskedelmi vállalatok kerültek, úgy, hogy a katasztrófa elhárítására a svéd kormánynak az eddig foganatosított intézkedéseken túl valószínűleg még más kényszerintézkedéseket is el kell rendelnie. A Kreuger-tröszt részvényeinek bekövetkezett borzalmas zuhanás azonban a világ minden részéről követel áldozatokat, ami természetesen is, hiszen ez a hatalmas koncern behálózta a maga üzleti érdekeltségével és tevékenységével az egész világot.

A legújabb jelentések szerint Kreuger öngyilkossága három újabb öngyilkosságot vont maga után.

Az első áldozat Francois Saintphale párisi bankár, aki vagyona nagyrészt Kreuger-részvényekbe fektette s most egyik napról a másikra tönkrement. A második áldozat Lorenven, az anderstörpi Motors-művek művezetője. Ez is Kreuger tüneményes pénzügyi kapacitásában bízott.

Mindkét ember szerdán követte el az öngyilkosságát, amikor nyilbánnalóvá lett, hogy a Kreuger-tröszt részvényei az első pillanatban bekövetkezett 50 százalékos értékzuhanás után is egyre tovább esnek s a megszilárdulásukra már nincs semmi remény.

A harmadik öngyilkosság híre Stockholmból érkezik, ahol az egyik nagy bank könyvelője menekült a halálba az elől az anyagi katasztrófa elől, amit a Kreuger-koncern összeroppanása idézett elő.

Grete Garbo

Amerikai jelentés szerint a hírneves mozigyártó, Grete Garbo is Kreuger áldozatai közé tartozik. Ő ugyan nem lett öngyilkos, ellenben elvesztette minden vagyonát, mert a Kreuger-részvények egyik legbuzgóbb vásárlója volt.

Az eddig dúsgazdag művésznőnek most már semmije sincsen.

Párisba érkezett stockholmi jelentés szerint Kreuger öngyilkosságának a hírére

Gusztáv svéd király is megszakította rivierai nyaralását és visszautazott országába.

Állítólag a király vagyonának jelentékeny része is Kreuger-részvényekben volt. Ezt a hírt később Stockholm hivatalosan cáfolta, megállapítván, hogy Gusztáv király jelenleg is a Riviérán tartózkodik.

Az angol bank ismét leszállította a kamatlábat

Egy héttel ezelőtt ötről négyre, most négyről három és félre

London, március 17.

Az Angol Bank, amely csak a múlt héten szállította le a kamatlábat 5-ről 4 százalékra, ma ismét egy fél százalékkal, 3 és fél százalékra csökkentette a kamatlábat.

Az angol kamatlábcsökkenés rendkívül jótékony hatást tesz az angol pénzügyi piacon.

Ujabb földrengés Moldovában

Bukarest, március 17.

Tegnap délután öt órakor újabb földrengés volt Moldovában.

A földrengések olyan erősen jelentkeztek, hogy a függőlámpák öt percen keresztül inogtak.

resztül inogtak.

A legjobban Kisenevben és Marasesti-ben érezték a lökéseket.

Nagyobb szerencsétlenségről eddig nem érkezett jelentés.

A földművelésügyi miniszter expozé tartott a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló javaslatáról

Bukarest, március 17.

Jonescu-Sisestli földművelésügyi miniszter a mezőgazdaság fejlesztése érdekében újabb törvényjavaslat összeállításán dolgozik s ezt a javaslatot, hír szerint, a közeli napokban a parlament elé is terjeszti. Ebből az alkalomból ma délelőtti kihallgatáson fogadta a sajtó képviselőit és készülő javaslatáról nagy expozé tartott.

A miniszter mindenképp arra mutatott rá, hogy miután a mezőgazdaság helyzetét a jelenben a konverziós törvény egyidőre rendezi, igen nagy szükség van arra, hogy a kormány már most tegyen intézkedéseket a jobb és biztosabb jövő előkészítésére. Gondoskodni kell arról, hogy a mezőgazdák az elkövetkezendő évek nehézségei között megállhassák helyüket, mert nyilvánvaló, hogy újabb agrárreformról és újabb agrárkonverzióról nem lehet szó.

Előkészületben levő javaslatának alapelve az, hogy kinevelje a mezőgazdából azt a fegyvermezett erőfeszítést, amelynek segítségével felvehetik a versenyt a külföldi piacokon egy minőség, mint a mennyiség fokozása terén.

Rá kell nevelni a mezőgazdákat arra, hogy egy a belföldi, mint a külföldi piacokon olyan cikkeket próbáljanak értékesíteni, a melyekre kereslet mutatkozik. Szükséges a gyümölcstermesztés fokozása, az állattenyésztés fellendítése, és rendkívül hasznosnak mutatkoznak az ipari nyerstermékekkel, valamint az orvosi gyógynövényekkel való súri-ribb kísérletezés. A termelés és az értékesítés megszervezéséhez tartozik az is, hogy a kisgazdák között minél jobban elterjedjen a szövetkezési szellem, mert csak a termelő és értékesítő szövetkezetek útján lehet biztosítani a kisbirtokosoknak azokat az előnyöket, amelyeket eddig csak a nagybirtokok élveztek a törpebirtokos földművelőkkel szemben.

Se tavasz, se tél

Szulina regáti várost az áradás teljesen elzárta a világtól

kétségbeesítő jelentés a szeszélyes időjárásról

Bukarest, március 17.

A bukaresti meteorológiai intézet jelentést adott ki az ország területén uralkodó egészen szokatlan időjárásról. A jelentés megállapítja, hogy

a zavaros időjárás tovább tart s annak se téli, se tavaszi jellege nincsen. Az ország egyes vidékeiről még mindig erős fagyokat jelentenek akkor, amikor más helyeken halálos áldozatokat követelő áradások vannak.

A legújabb Bukarestbe érkezett jelentések szerint

a dunamenti Szulina várost az áradás teljesen elzárta a világtól.

A nemzetközi Duna-bizottság, amelynek az volna a feladata, hogy a szulini kikötőt használhatóvá tegye,

két jégtörő hajóval igyekszik megközelíteni a várost, egyrészt hogy a munkálatokat megkezdje, másfelől pedig, hogy élelmet szállítson a város lakóinak, akik az éhség küszöbén állnak.

A Fekete-tengeren a legszélsőségesebb időjárás uralkodik.

Gyakran fordul elő, hogy egyik órától a másikra 20 fokos hőmérsékleti eltérés áll be.

A gyors változás következtében helyenként erős viharok dúlnak.

Az Afrikából elindult költözőmadarak a Fekete-tengeri időjárás miatt halomszámra pusztulnak el a jeges hullámokban.

Tegnap futott be a konstancai kikötőbe a Sommerstadt nevű norvég gőzös, amelynek fedélzete fekete volt a félig dermedt madaraktól.

Harc a patenta fixa ellen

Bukarest, március 17.

A kereskedelmi és iparkamarák országos szövetsége az ország összes kamaráinak képviselőit Bukarestbe kérte azzal a céllal, hogy

erőteljes mozgalmat folytassanak le a patenta fixa rendszerének olyan módosítása érdekében, hogy az valóban adócsökkentést jelentsen a kereskedők és iparosok számára.

A kamarák delegációi szerdán érkeztek a fővárosba és azonnal érintkezést is kerestek a különböző politikai pártok képviselőivel és szenátorokkal, akik megígérték, hogy a kérést támogatni fogják, mert a patenta fixa rendszerét tarthatatlannak találják s ha azon nem módosítanak, rövidesen tönkretesz az ország kereskedelmét és iparát. A kamarák küldöttségei a következő napokon a miniszterelnököt, a pénzügyminisztert, továbbá a kamara és szenátus elnökét keresik fel.

Serédy hercegprimás szenzációs beszéde a közéleti purifikáció érdekében

Budapest, március 17.

Serédy Jusztinián hercegprimás a Szent Társulat 77-ik közgyűlésén hatalmas purifikációs beszédet tartott, amely alkalmas arra, hogy a legnagyobb feltűnést keltse a magyarországi közvéleményben.

A hercegprimás megállapította, hogy nincs igazuk azoknak, akik az emberiség romlásának okát a gazdasági válságban

keresik. Szerinte általános lelki összeomlás tapasztalható s ez a kuforrása minden bajnak. Itt a legfőbb ideje, hogy a nagybeteg emberiséget kezelni kezdjék s e kezelés első feltétele

az általános közéleti tisztogatás,

amit arra érdemes intakt és minden kritikát kibíró embereknek kell kezükbe venniök.

Fel a kezekkel!

Vakmerő bankrablási kísérlet a Budapesti Községi Takarékpénztár helyiségében

A bankrablók izgalmas hajsza után elmenekültek

Budapest, március 17.

Csütörtökön délelőtt vakmerő bankrablási kísérlet történt a magyar fővárosban. Három fiatal suhanc a déli üzletzárás előtt behatolt a Budapesti Községi Takarékpénztár Lipót-köruti pénztárhelyiségébe és a tisztviselőkre szegezett revolverek védelme alatt kísérelte meg kifosztani a pénztárat. A szokásos „Fel a kezekkel!” felszólításnak azonban ezúttal nem volt meg a kívánt eredménye.

A bank egyik altisztje, akit Kovácsnak hívnak, nem vesztette el lélekjelenlétét s egy kezeügyében levő papírlukasztó gépet hajított a támadók felé.

A bátor ellentámadásnak váratlan sikere volt. A revolveres támadók megfordultak és fejüket vesztve menekültek ki a pénztárhelyiségből. Az utcán egy sárga autó állott, ebbe vetették bele magukat és elrobogtak. Egyikük azonban menekülés közben a bank helyiségében elhullatta revolverét, amely 12 lövetőt, vesze-

delmes kinézésű fegyver volt ugyan, de a tölténnyel teljesen üres volt.

A bank tisztviselői telefonon a rendőrséget, közben az utcán a menekülő bankrablók körül izgalmas események játszódtak le. Az a sárga autó ugyanis, amelyen a suhancok elmenekültek, Wellisch Tibor műépítész tulajdona volt. A műépítész, aki abban a pillanatban vette észre, hogy autója az utcáról eltűnt, taxira ugrott, hogy a rendőrkapitányságra siessen.

A Deák-terén hirtelen megpillantotta az elveszett autót, amely meg nem engedett sebességgel robogott. Megváltoztatta tehát szándékát s üldözőbe vette a menekülőket, akik — amikor látták, hogy a forgalmas pesti utcákon utol érik őket — hirtelen leugrottak a sárga autóról és az 5. számú villamossal menekültek tovább. Sikertelenül is egérvárat nyerniök, mert a rendőrség, amely telefonon igyekezett figyelmeztetni a rendőrszemeket, egyelőre nem jutott nyomukba.

FIVJON ÉS JÖVÖK...

így szól egyik szomszéd a másikhoz

Jön a husvét — Itt a tavasz

felnőttek, gyerekek ruha kell és ezt legolcsóbban csak egy üzletben vehetjük meg.

Hol??

Együtt megyünk a Fibrához, és ott kevés pénzzért az egész család felöltözködéhetik, kifűző szabású és anyagu ruhákkal.

FIBRA RUHANAGYÁRUHÁZ

BRASSÓ, Kapu-utca 50 sz.
BUKAREST, Str. Şelari 3 sz.

Irányárak:

Női tavaszi kabát . . . Lei 720-tól

Férfi Trenchcoat . . . Lei 800-tól

Férfi ruha Lei 850-tól

Gyermekek ruha . . . Lei 280-tól

Leányka és fiú kabát . Lei 450-tól

A legfinomabb minőségig!

FIÓKOK:

ARAD
KOLOZSVÁR
MAROSVÁSÁRHELY
HEDGYES
NAGYSZEBEN
PETROZSÉNY
PLOESTI
TENESVÁR

KACKES SÜTEMÉNY KÉRJEN MINDENÜTT VEKNI KENYÉR

A...y O...a

„Gyerünk a paradicsomba”

HALLO, ITT RÁDIÓ
B. L.

SPEAKER: Tomcsa Sándor

Didkszerelem

(Reggel van, a tizenöt éves Mancika készül az iskolába. Most éppen mosakszik, de ez sehezen megy, mert a bal kezét valami okból nem használja. Anyuka ezt egy darabig figyelte, aztán:)

A: Ez már megint micsoda? Mi lelte a bal kezedet?

M.: Semmi, anyu.

A: Akkor miért nem mered a bal kezedet beledugni a vízbe? Már jó ideje figyellek, hogy hogyan kinlódasz. Elkésem. Mi van a kezdeddel?

M.: Semmi, anyu.

A: Mutasd!

M.: Anyu, semmi, bizonyisten semmi, csak...

A: Mi az, hogy: csak? Mutasd rögtön, vagy kapsz egy pofont!

M.: (a bal kezét hátradugja és lehunyja szemét). Karpaj egy pofont...

A: Rettenetes egy kölyök! Mutatod a kezdet, vagy szólok apádnak?!!

M.: Anyu szívem, nincs semmi bajom, becsuszamra.

A: Te, ne mondd nekem még egyszer... Papa!... Papa!!!

M.: Anyu édes, ne... ne... inkább itt van. (És Mancika megmutatja a bal kezét anyukának. És a Mancika bal kezének tenyerére a következők vannak írva és rajzolva, tinta-ceruzával: Egy sziv nyílal átszúrva, melyből a szúrás helyén kővér vércseppek polyognak. Éfölött két galamb egy — föltételezhetően — virágos ágon csókolózik. Ez alatt pedig nyomtatott betűkkel írva, a következő szavak:

„SZERETLEK!!!!!!

Pali.

Írénnel az csak egy dics volt.

1932. III. 7-én, d. u. fél 4.

ÖRÖK EMLÉKÜL!!!!!!

Ez volt írva és alatta három nefelejt, a melyek szárai leértek már a csuklóra. E dokumentum, persze már kissé elmosódott volt. Látszott a vonalakon a számtalan órai druk és az ifjú test melege. És az a gondosság, mellyel eme emléket Mancika „örök emlékü” akarta megőrizni. Ez különben látszott a tenyer ama részén áll, ahova már nem jutott a dokumentumból. Anyu nézi, sillabizálja az írást, Mancika összetörve áll. Csend. Végül:)

A: És te, hetedik, pontosabban: hetedik délutánjának fél négy órájától nem mostad meg a kezedet?!

M.: De igen, anyu... kölnivel.

A: Aztán mi ez a butaság?

M.: Ez nem butaság, anyu... Pali azt mondta: így kell, így kell, hogy mindig lássam, hogy: „Pali.” És, hogy Irénnel az csak egy dics volt. És éjjel lezuhant kezemről a keztyűt és néztem a tenyeremet...

A: Mondd, látod ezt? Mi ez?!

M.: Az anyu tenyere.

A: Hát majd mindjárt nem látni fogod, hanem érezn! Azonnal mosd le! Egy-kettő lemosni!

M.: Anyu édes, még csak ma...

A: Papa!... Papa! Lemosod rögtön, vagy elmondod a papának.

M.: Anyukám szívem, még csak ma, hogy mutassam meg Irénnek.

A: Lemosni... Lemosni... Berta, szóljon az anyak, hogy egy pillanatra kéretem.

M.: Anyu... anyu...!! (Egy darabig nézi a tenyerét, a galambokat, a szívet, a vért, azt a gyönyörű cifra nagy „Sző”-betűt, mintha az egészét át akarná transzponálni a lelkébe, aztán egyet sóhajt, meleg özet kér és a kis rózsás tenyerről egyenként tűnnek el a rekvizitumok. A Pali nevénél egy kicsit csalt, de az anyai szem észrevette és ő vette át az irányítást és nemsokára már „Pali” is ott kavarog a mosdótál tálá vizében. És Mancika szemében, fent előbuggyan egy forrás, elönti a szemét és az egyik szeme sarkában meggyűl, mint csillogó gyémánt.)

(Mancika nem reggelizik, összeszedi a köny-

Az erdélyi képviselők
tömörülése az erdélyi
érdekek védelmére

Bukarest, március 17.

A konverziós törvényjavaslat szakaszonkénti tárgyalása újból közös frontba tömörítette az erdélyi képviselőket.

Ugy az ellenzéki, mint a többségi pártból, már a javaslat tárgyalásának kezdetén, számos erdélyi képviselő hangoztatta, hogy

a kormány nem fordít elég gondot az erdélyi bankok védelmére akkor, amikor a konverziós törvény megszavazásával egyidejűleg szükséges volna az erdélyi bankok fokozottabb védelme.

Argeloiu pénzügyminiszter akkor ígéreteket tett, ezeket az ígéreteket azonban nem tartotta be s így az a helyzet állott elő, hogy Erdély, — mint már annyiszor, — ezuttal is háttérbe szorult a politikai érdekekkel szemben.

Szerdán délután a Boulevard-szálló tanács-

veit, a papa íróasztaláról valamit elviesz és elmegy iskolába. Nemsokára krákogás hallatszik és megjelenik: a Papa.)

P. (Keresgél valamit az íróasztalon): Mondja szívem, nem látta a tintaceruzámat? Tegnap vettem. Igazán nem értem, milyen rend van itt!

A. (Akkor már az örök szolidáris nő. Már tudja, hogy Mancika vitte el a ceruzát.): Milyen rend! Milyen rend! Ki tudja, megint hol hagyta. Mint a multkor a cigarettatárcáját.

P. (megbékél): Jól van na. — Kérem a reggelimet.

— Nyolcvan éves a magyar felsőház elnöke. Budapestről jelentik: Wlassits Gyula báró, a magyar felsőház elnöke, csütörtökön töltötte be nyolcvanadik születésnapját. Ebből az alkalmából számosan keresték fel szerencsekívánataikkal.

— Nagyváradi hírek. Tudósítónk jelenti: Hatházy Kálmán nagyszalontai ügyvéd nagy feltűnést keltő ügyét csütörtökre tűzte ki tárgyalásra a nagyváradi törvényszék. Annak idején megirtuk, hogy a közismert ügyvéd ellen özvegy Morvay Ferencné tett feljelentést azzal, hogy Hatházy a maga céljaira fordította a rábizott 500 ezer lejt. A tárgyaláson az elnök bejelentette, hogy adminisztrációs hiba folytán a vádlott tanuit nem idézték be s ezért a tárgyalást a bíróság június 10-re halasztotta. — Nagyváradi hírek. Tudósítónk jelenti: a március 22-re tervezett vörösnappal kapcsolatban megkezdte a preventív intézkedések fogantatását. — Savu mérnök tervezetét terjesztett a városi tanács elé a nyári strandfürdő felállításának érdekében. A tervezet szerint a városnak hét millió lejt kellene a vállalkozásba fektetnie. A polgárság tiltakozik az ellen, hogy a jelenlegi körülmények között, amikor a munkanélküliek segélyezését sem tudják ellátni, ilyen hatalmas összeget fordítsanak a strandfürdő építésére.

— VESZÉDELMEZ BETÖRŐTRIÁSZ KEZELT RENDŐRKÉZRE. Temesvári tudósítónk jelenti: Megirtuk annak idején, hogy Skuteczki Miksa dr., temesvári ügyvédnél betörték és 120.000 lejt értékű készpénzt és ékszert loptak. Ugyanez történt, hogy az Andrassy-fürdőben két felfegyverzett férfi revolverral megsebesítette László Mária (ürdösleányt). A nagyváradi rendőrségről most küldötték át Temesvárra Mogyórsi Pál. Kiss Ferenc és Papp József betörőket, akik bevallozták, hogy Lugoson és Temesváron is több betörést követtek el. A temesvári rendőrség megijett kihallgatások alkalmával a három betörő beismerte az Andrassy-féle fürdőben elkövetett merényletet és a Skuteczki dr. lakásán végrehajtott betörést is. A károsult ügyvéd a betörőknél talált ékszerekben felismerte a tőle ellopott értéktárgyak egy részét. A betörőtriász tagjait átadták az ügyészségnek.

★ TALALT BÖRRIDIKUL. Szerdán este 7 órakor a Vasut-utcában találtatott egy női börridikül, 1000 lejen felüli pénzzel. Tulajdonosa jelentkezett a Seewaldt-malomban, Brassó Gyár-ut, Bedő Bélánál. (e)

— A kispesti gyilkosság epilógusa. Budapestről jelentik: A honvédtörvényszék ma ítélkezett a kispesti vendéglős meggyilkolása alkalmából letartóztatott kisebb bűnösök felett, akik lopás és fajtalanokdás büntetése miatt kerültek a vádlottak padjára. A bíróság Lengyelt hathavi, Hegedűst háromhavi, Fröh-wirtheit négyhavi és Gál közkatónát hét-havi fogházra ítélte.

kozó termében, pártkülönbség nélküli értekezletre gyűltek össze az erdélyi képviselők. Az értekezleten elhatározták, hogy

közös nyilatkozatot olvasnak fel a kamarában s ebben a nyilatkozatban figyelemztetik a kormányt, hogy amennyiben nem fordít kellő gondot az erdélyi pénzügyi intézetek védelmére, tartózkodni fognak a törvényjavaslat megszavazásától.

A határozattal kapcsolatban felszólaló képviselők figyelemztető elkeseredéssel panaszolták el, hogy

Bukarestben sohasem törődtek eléggé Erdély külön gazdasági érdekeivel, sőt egyenesen kihasználják Erdély földjét,

aminek beszédes bizonyítéka volt annak idején a koronabeváltás, most pedig az a tény, hogy Erdély és a Bánság az összes állami adók 80 százalékát fizeti.

— Összeütközés az alagútban. Konstanból jelentik: A CFR vezérigazgatóságához érkezett távirati jelentés szerint a konstancai kikötőhöz vezető alagútban borzalmas szerencsétlenség történt: két petroliumvonalat egymásba szaladt. A mozdonyok egymásba furódtak s roncsaik alól az egyik mozdonyvezetőt és a fűtőt holtan emelték ki. Három fekező súlyosan megsebesült. Az alagút építménye is megrongálódott. A vizsgálat megállapításai szerint a katasztrófát egy forgalmi tisztviselő felületessége okozta, mert idő előtt utnak indította az egyik petroliumvonalat s megfedkezett arról, hogy a másik még nem érkezett be az állomásra. A forgalmi tisztviselőt letartóztatták.

★ BARMILYEN ÉLETKORBAN levő egyének, akik meg akarják óvni légzőszerveiket minden betegségtől, szopogassanak állandóan Valda pasztillákat, ezt a kitűnő és erős hatású fertőtlenítő szer.

— Agyonlőtték a szabadkai Zsidó Kórház főorvosát. Szabadkáról jelentik: Megdöbbentő dráma játszódott le tegnapi szabadkán. Dr. Székely Imre, az itteni Zsidó Kórház főorvosának rendelőjében a délutáni órákban megjelent a Standard Oil Company belgrádi kirendeltségének Petrass nevű vak tisztviselője, kísérelőn, Mohlwald Mirta, társaságában. Pár perc múlva lövés dördült el a rendelőjében és, mire benyitottak, az orvos holtan feküdt már az íróasztala mellett, a gyilkosok pedig időközben eltűntek. Petrass-ra és kísérelőjére az esti órákban akadatok rá a szabadkai National Hotelben, ahol időközben mindketten megmérgezték magukat. Petrass még az este folyamán meghalt, kísérelője azonban valószínűleg fel fog épülni. A különös eset! mögött egy évekre visszamenő feltékenységi dráma húzódik meg. Székely főorvos ugyanis udvarolt Petrass feleségének, aki emiatt el is akart válni az urától és a főorvoshoz akart feleségül menni. Petrass akkor rálőtt az asszonynak, majd önmagát is megsebesítette és ekkor vesztette el szemévilágát. Felesége, aki egy Wabern nevű osztrák tábornoknak a leánya, a merénylet után otthagvta Petrass-t és hazaköltözött szüleihez. Petrass pedig Mohlwald Mirta kísérelőjével élt azóta együtt. A bosszu azonban állandóan dolgozott benne, mignem tegnap leszámolt házasságát megromlójával. A rendőrség valószínűnek tartja, hogy a főorvost a kísérelő lölte le, miután a vak Petrass nem célozhatott.

— Akinek a gyomra fáj, bél működése megrekedt, mája megnagyobbodott, étvágya nincs, emésztése elgyengül, nyelve lehéressárga, annak naponta egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet rendbehozza az emésztését és jó közérzetet teremt. Kórházi bizonyítványok elismerik, hogy a Ferenc József víz biztos és kellemes hatása következtében állandó használatra rendkívül alkalmas. A Ferenc József keserűvizet gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Március huszonegyedikén
tárgyalják a „Spre
Stingha”-ügyet

Brassó, március 17.

A brassói törvényszék március 24-ére tűzte ki Ilie Christea tanár perét, aki „Spre Stinga” címmel baloldali folyóiratot jelentetett meg. Christea védelmére Brassóba érkeztek több ügyvédek egyetemben Socor, a Dimineata főszekerestője is.

— Időjárásjelentés. Budapestről táviratozzák: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint enyhe idő, délnyugatról borulás, mérsékelt éjjeli lehülés valószínű.

A női szépség titka nem a kozmetikumokban, hanem az egészségben, életerőben rejlik. Ude arcszint kap, ráncoktól mentes, telt lesz a képe, ha reggelire Ovomaltine természetes erősítő tápszert használ.

— HALÁLRAÍTELT AUTÓK. A francia autógyárosok, akik több mint félmillió munkást foglalkoztatnak, egy vidéki városban kongresszusra ültek össze, amelyen elhatározták, hogy a miniszterelnöktől olyan törvényt meghozatalát követelik, mely szerint a tíz évnél idősebb autók megsemmisítendők. Ha végrehajtásra kerülne ez a törvény, akkor Franciaországban évente körülbelül 45.000 autót kellene megsemmisíteni, ami természetesen nagyban emelné a gyártási forgalmat és korlátozná a munkanélküliséget. Az autógyárosok a törvénybe olyan pont felvételét is kérik, hogy minden megsemmisített autóról bont állítsanak ki, amely az új autó lényegesen kedvezőbb beszerzésére jogosítana.

★ NYERSKOSZT. Dr. Bucsanyni, budapesti főorvos könyve a természetes táplálkozásról, (Nyersdiéta, mint természetes gyógytényező), kapható a Brassói Lapok könyvosztályában. Ára 102 lej. Vidékre előzetes fizetés esetén portómentesen, utánvételt 16 lej portóval szállítjuk.

— Repülőszerencsétlenségek napja Franciaországban. Marseilleből jelentik: Tegnap a város közelében lezuhant egy hidroplán és a benne ülő négy utas szörnyethalt. Ugyancsak tegnap felrobant a levegőben egy magánbiplán, a melynek két utasa égett szénvé. A harmadik szerencsétlenség Blois városka mellett következett be, itt 300 méter magasságból lezuhant egy biplán és ennek utasai is szörnyethaltak.

— A TULBUZGÓ CSENDŐR KUDARCA. Csikszerebából jelentik: Felségértési pört tárgyalt a csikszerebái törvényszék. A vádlott Köncse Antal csikbánkfalvi bétgyermekes gazda. A vádatart szerint a terhére írt bűncselekményt mult év július 18-án követelte el azzal, hogy nagy ártatlanul a következő kérdést intézte volna Radu Bucur csendőrmesterhez: — Hallotta-e 'hogy a király „elfutott” az országból? Radu Bucur csendőrmester nyomban megtette a följelentést. A tárgyaláson a tanuk nagyrésze azt vallotta, hogy csak az őrmestertől hallottak a vádlott állítólagos kijelentéseiről. Mindössze egyetlen tanu volt, aki az őrmester mellett állott a beszélgetés idején, ez azonban eskü alatt azt vallotta, hogy Köncse nem „elfutásról”, hanem eltávozásról beszélt. Az őrmester valószínűleg nem tud különbséget tenni a két fogalom között s így keletkezett a felségértési per. Az ügyész súlyos büntetést kért a vádlottá, a védelem azonban kifejtette, hogy nem akadhat Romániában bíróság, mely ilyen szó-beszédért, amely nem is sértő, hiszen az uralkodó bármikor külföldre utazhatik, elítélhetné a vádlottat. Különben ez az eset is csak azt igazolja, hogy a Székelyföldön a tulbuzgó csendőrök hogyan szövik és milyen alaposággal az irredenta és felségértési vádakot. A törvényszék rövid tanácskozás után felmentő ítéletet hozott.

Tözsde

1931 március 17.

Zürich (nyitás): Berlin 122.95, Amsterdam 208.60, Newyork 516.50, Londn 1873, Páris 2035.50, Milánó 26.75, Prága 15.30, Budapest — Belgrád 902, Bukarest 509, Varsó 57.90 Bécs —.

Pengő és
Schillingvalamint
minden külföldi valuta

legelőnyösebben

HERMES

menetjegytroda és
pénzváltó üzletben

BRASSÓ, Kolostor-utca 3 szám.

MÁRCIUS 19.

A szerencse, amelyet hiába keres, máshol várja

Felix Grün & Co. BUKAREST,
Cal. Victoriei 60

az Állami Osztálysorsjáték régen fennálló főelárusítóhelye

Az 1. osztály huzása 1932 április 23 és 24-én

Főnyeremény: 10.000.000 Lej.

A rendelésekkel egyidejűleg sziveskedjék a sorsjegy árat is postautalványon beküldeni 125 lejt egy nyolcadra 250 lejt egy negyedre 500 lejt egy félre és 1000 lejt egy egész sorsjegyre

Csak ha már késő

Ismerik fel sokan a rendszeres szál- és fogapólisz használatát. Ne várjon addig, óvja meg fogainak egészségét a frissítő hatású és kellemes aromájú

PEBECO

FOGAPÓLISZ
mindennapi használata által.
PEBECO tisztítja, frissen illatozó leheletét és ragyogó fehérséget a fogakat eredményez.
Tiszta a szájüregben. Lel 20 és 32
BEIERSDORF & Co. R. R. T.
BRAŞOV

Magyar kisebbségi város, amelynek interimár bizottságában egyetlen magyar sincs. Az érmihályfalvi interimár bizottság egyetlen kisebbségi tagja, Kovács Zsigmond benyújtotta lemondását. Kovács Zsigmond lemondásával a községi tanács kisebbségi képviselői nélkül maradt, ami már nem is feltűnő, annak dacára, hogy érmihályfalva lakossága túlnyomó többségében magyar.

Elvágta barátjának nyakát Rouenban egy román fiatalember. Bukarestből jelentik: A franciaországi roueni rendőrség értesítése szerint ott letartóztattak egy Manescu nevű konstancai származású fiatalembert, aki az egyik roueni szállodában meggyilkolta barátját, Agathe Spindois kenyeresleányt. Manescu kihallgatásakor elmondotta, hogy a leány akivel szerelmi viszonyt folytatott, tudott előzetéről és attól félt, hogy leleplezi. A rendőrség megállapította, hogy Manescu Constancában, ahol eredetileg lakott, egy rablóbandának volt a tagja és rengeteg bűncselekményt követett el. Romániából Jugoszláviába, majd Franciaországba szökött és itt ismerkedett meg Agathe Spindoisval, akivel azonban az utóbbi hónapokban gyakran voltak nézeteltérései. Manescu ugylátszik attól

tartott, hogy a leány, akif egészen bizalmasan fogadott, ki fogja szolgáltatni a hatóságoknak és ezért kedden éjszaka bevertával elvágta a nyakát. Manescut, a kire halálbüntetés vár, a roueni börtönben őrzik.

Az érmelléken is dühöng a spanyoljárvány. Az Erdélyszerte pusztító influenza járvány az érmelléken is dühöng, a melynek továbbterjedésének megakadályozására dr. Cozoc Lajos orvos minden intézkedést megtett. A ref. fiúiskolában s a 2-ik számú állami iskolában, ahol a növendékek 50-60 százaléka spanyolos, beszüntették a tanítást. A körösvos nyilatkozata szerint a járvány enyhe lefolyású és ha a lakosság betartja azokat az intézkedéseket, amelyet kiadtak a hatóságok, nem kell tartani komolyabb következményektől. Ebben a hónapban 3 olyan haláleset fordult elő, amelyet a spanyol nátha okozott.

ESKÜVŐ UTAN

Megirtuk, hogy Lennart svéd herceg, nem törődve azzal, hogy elveszti rangját, házasságot kötött Karin Nissmardt kisaszonnyal, aki egyszerű polgári családból származik. A fenti kép a fiatal párt esküvő után ábrázolja.

Szekelyudvarhelyi hírek. Szekelyudvarhelyen a múlt év július 1 és 4-i választásokat M. Gr. Mohanu elnök-bíró vezette. A Magyar Párt udvarhelyi megyei tagozata úgy látta, hogy ez alkalommal Mohanu bíró választási vétséget követett el és ezen a címen feljelentést tett nevezett bíró ellen a szekelyudvarhelyi törvényszéknél. A törvényszék tegnap tárgyalta az ügyet és Mohanu bíró ellen az eljárást beszüntette, azzal az indoklással, hogy a legelső tárgyaláson a feljelentők közül csak egy jelent meg, noha a választási törvény 122-ik paragrafusa előírja, hogy legalább 20-nak kell megjelenni és kijelenteni, hogy feljelentésüket fenntartják. Mivel az első tárgyalásra az összes feljelentők szabályszerűen meg voltak idézve, kézhez is vették az idézőt és mégis csak egy panaszos jelent meg, a törvényszék úgy tekintette, hogy a panaszosok nem tartják fent a vádat s ezért a bűn. perrendtartás 323-ik szakasza alapján az ügyben az eljárást megszüntette. A feljelentők felfolyomódással éltek, mely felett a marosvásárhelyi tábla lesz hivatala dönteni. — Serbán Tudor 24 éves Tigănești (Tecuci-megye) muzsikusa, a jillavai fegyházban töltötte büntetését, ahonnan megszököve Udvarhelyre jött, ahol hamis néven beállt a katonai zenekarba. Egy alkalommal felhasználva Bican Györgyné udvarhelyi lakos távollétét, feltörte annak lakását és mintegy 20-25 ezer lej értékű holmit lopott el onnan. A törvényszék Serbánt betöréses lopás büntette miatt 6 hónapi fogsárra ítélte.

Mire jó a csiki Mezőgazdasági Kamara? Tudósítónk jelenti: A földművelésügyi minisztérium utasította a csikmezei Mezőgazdasági Kamarát, hogy a neamtum-megyei sajtóosztó iskola részére hat hónapon keresztül havi 300 lej fizessen ki, ezenkívül vásároljon ugyanezen iskola részére 10 juhot és két svájci tehénét. A csiki Mezőgazdasági Kamara a neamtum-megyei sajtóosztó iskola részére! Tetszik ezt érteni? A Kamara kifizette a 18 ezer lej segélyt, megvette a 10 juhot is, a tehéneket azonban nem. Ezért a mulasztásért most fenyegető sürgetéseket kap a minisztériumtól. Megjegyzendő, hogy a kérdéses sajtóosztó iskolának egyetlen székely növendéke nincs. De még egyébre is jó a csiki Mezőgazdasági Kamara. Nemrégiben kapott újabb parancsot, hogy a mezőgazdasági Akadémia tanulóinak tanulmányutjára haladéktalanul utaljon ki 30 ezer lejt, különben baj lesz. Ki fogja utalni a 30 ezer lejt, mert erre is jó. És mire nem jó? Arra, hogy a Kamara kebeléből a budapesti

mezőgazdasági kiállításra négy tagot küldjön fejenként 2500 lej utiköltséggel. Ezt ugyanis nem engedélyezte a minisztérium. Erre nem jó a csikmezei Mezőgazdasági Kamara, mert neki az a feladata, hogy ezen a réven is összeszedje és a Regátba küldje a szekelyek pénzét.

Abnormis az időjárás. Udvarhely-megyében. Tudósítónk jelenti, hogy Udvarhely-megyében teljesen téli az időjárás. Az utóbbi napokban bőségesen hódolt a hideg. Ha hirtelen köszönt be a melegebb idő, az árvíz bizonyosra vehető. A múlt héten szaporították járták végig a Küküllőt, néhol robbantottak is. Ezzel kapcsolatban a túzfia ára erősen tartja magát és a gabona ár — különösen a zab — emelkedő tendenciát mutat.

Előfizetőkünk kisérik figyelemmel a címkéjükön feltüntetett lejáratot. A lap zavartalan expedíciója érdekében gondoskodunk idejében a lejárati előfizetés megújításáról s ha akár postán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljük meg, hogy 8 napon belül az új lejárati szerepel-e a címkén.

Csikmezei hírek. Tudósítónk jelenti: Csikmeze területén március 16-án még mindig minusz 21 fokot mutatott a hőmérő. — A Szakáli-ügy következményeképpen Sándory Mihály gyergyószentmiklósi ügyvéd újra a törvényszék elé került, mert egyik cikkében „boxoló bíróknak” nevezte Creanga vizsgálóbírókat. A bíróság ezáltal is megállapította a csikszereci törvényszék elfogultságát és az ügyet a sepsiszentgyörgyi törvényszékhez tette át letárgyalásra. — A túlbuzgó adókövetések miatt a csikszereci iparosok tömegesen adják vissza iparengedélyeiket. Volt nap, amikor Csikmezeből összesen 120 iparos kérte töröltetését az iparosok sorából. — A csikszereci Népbank megbízást adott Vasvári ügyvédnek, hogy a lejegyzt, de be nem fizetett részvények értékét hajtja fel. Az ügyvédnek átadott névjegyzéken 100 csikmezei gazda szerepel. — Gyergyószentmiklóson megalakult a gyilkostól „klimatikus bizottság”. Az elnök Negoescu Aurél helyettes polgármester, a tagok között pedig a város minden társadalmi rétege képviselve van. — Pongrád Vencel és István gyergyószentmiklósi testvérek összeverekedtek, amelynek során Vencel életveszélyesen megsebesült. István letartóztatott. — Gyergyószentmiklós köztisztviselői vállalkozóit, Nucu Gergelyt és Iszkovics Hermannt a polgármesteri hivatal különböző visszaélései miatt, amiket a polgárság terhére követtek el, feljelentette.

DÉCSEY ZOLTÁN:

151

A SIRÓ VÁROS

Futólépés — adja ki az ordrát. Fújta, zihálva vágnak neki a jó meredek kapaszakadónak...

Nagyobb tisztásra érnek... Van vagy három kilométer hosszú. Kegyetlenül hasogatja oldalát a szurás, halántékán az erek pattanásig feszülnek, sapkáját valahol elveszítette, de szalad, szalad, ahogy a lábai bírják.

Újabb ágyudörrenés, aztán kis időközben megint egy...

Az a bolond Fügner... Hát a svábnak tényleg csak negyven éves korában jön meg az esze?

Vadul ugat az ágyú, de egyszerre új hang vegyül a pokoli koncertbe... Visszafelelnék. Ez a vadszamar bajba dönti mindnyájukat...

Előre, előre...

A legény utána kiabál...

Be az erdőbe, főhadnagy ur... A csehek be vannak löve...

Fehér felhőske támad felettük, a legény földre veti magát és vakondtúrásba dugja a fejét. Epen egy kis szikladarab van a lába előtt, vándorkövecské, elszakadt darabja a felettük nyuló sziklaóriásnak... Feléje kap a kezével, de hasogató fájdalom nyílal át a vállán, úgy érzi, mintha erősen háthavagták volna, megtántorodik, előre bukik, tüzes karikák táncolnak a szemei előtt, de még annyit öntudata van, hogy fejét oldalra fordítsa, nehogy az éles sziklaélbe vágódjék, aztán minden elsötétedik előtte, jaj, milyen jó, milyen isteni nyugalom...

Hogy nem akar véget érni ez az apokaliptikus út...

Pedig vágatóg paripák viszik a vagabundusokat... Kolumbán az élen... Tüzes bókrok nyaldossák a paripák lábát. Keskeny az út és feneketlen örvények nyílnak mellette. Kigyók és sárkányok sziszegnek fel a mélységekből. Ezek okádják a tüzet... Lángban ég minden körülöttük és mellette Pattonay kísértetiesen kacag...

Borzasztó, Sárika nyújtja fel a kezét

B. L. 6. OLDAL

abból a mélységből... Haja kibomlott és a királynői palást ziláltan borítja a patyolatvállakat... Pattonay kezét nyújtja a leány felé, de Sárika nem kapaszkodik Pattonayba, ő reá néz esdő szemekkel... De csak most veszi észre, hogy nem segíthet rajta, kezei bilincsekbe vannak és mintha felső karjait is guzsba kötötték volna...

A paripa pedig vágat és most ugrik át egy borzalmas szakadékon...

Hopp... Repül a ló, de mellősi lábai meg siklanak a sziklás kövön... Elsötétedik minden... A pokol minden szörnyetege rohög körülötte...

a mélységbe... A kiálló sziklaéleken megdarabokra tört női test hull mellette megfordul és most látja az összevérzett, megkínzott arcot. Agatha az. Már nincs élet benne...

Meddig tart az út az infernóig?

Nagyot zökkent a társzékér és kinyitott bágyadt szemei... Nyöszörgött, fordulni próbált, de hiába erőlködik, mozdulni sem tud... Bajszos arc hajlik részvétellel feléje és megigazítja a feje alá vetett köpenyt.

No, csakhogy magához tértél, bajtárs...

Vizet... nyöszörgi.

A másik lecsavarja a kulacs nyakát, a sebesült szája felé emeli az italt. Két friss korty csuszlik le a torkán. És a hideg víz egyszerre elűzi a pokol minden szörnyetegét.

Hol vagyunk?

Mindjárt a városba érünk...

A szekér elhagyta a kanyarodót és ott baktat a tetőn, innen már lefelé tart az út. Most egyszerre megnyílik a völgykapu és az aláhukó nap pazar sugárözönnel bucsuzik a domboktól, a templomok ezüstös kupoláitól.

Ott van a hegytetőn és lábai alatt a siró város, millió meg millió barátával, összetört reményeivel, a bizonytalan jövő halálos aggodalmaival... Panaszkodik, zokog az alkonyi harangzó, amelynek foszlányait idáig sodorja az enyhe

esthajlati szellő...

Meghalok, ugy-e?

Csak ne járjon a szád. Pihenj. —

Mindjárt a kórházban leszünk...

Nem, ne a kórházba... — Irtózott a sárga épülettől... Kolumbán. Pattonay...

Hát hová?... Mit csináljunk veled?

Nézd, itt vannak... a villák... Bor-

székélyekhez.

Vörös köd szállott a szemekre. A ködből finom esőcseppek szüremkeztek. A siró város milliónyi könnye...

Még behunyta a szemei, olyan jó így, semmit sem látni, nem tudni azt, hol van, mi történik vele, hány napja fekszik, mi van odakünn a zajló világban, ahová mégis vissza kell térnie.

De már eszmélethez tért. És érzi, hogy a jobboldala teljesen zsibbadt, de balkezének ujjait mozgatni tudja.

És most egy mély férfihang szólal meg az ágya mellett.

Mindjárt magához tér. Maga másodszor is esodát mivelt, vele. Sárika...

Szilágyi doktor, aki a kórházban is gyógyította.

Felnyílnak a szemei...

És ott áll az ágy fejénél a doktor és Sárika...

Ugyanaz az ápolónői ruha rajta, melyben egy évvel ezelőtt ápolta. És ugyanaz a meleg, jószágos részvét a szemeiben...

Kissé feljebb húzza a paplanon balját. És reáesik tekintete az elszintelenedett,

vértelen ujjakra...

A gyűrűs ujjon rajta van a karika-gyűrű, amit azóta mindig a szíve felett hordott...

Könnyek gyűlnek a szemébe és megvonaglanak az ajkai. És gyöngéd, hívő ujjak simogatják végig a homlokát...

És ebben a pillanatban nagy tömeg tolong a Főutcán, a járdák feketellene a kíváncsiaktól...

Az Andrásytól a hadtestparancsnokság katonák tömött sorai... Kékruhás, zöldruhás legionáriusok, öntudatos, friss emberek, feszes a tartásuk, büszke a tekintetük...

A hadoszlop élén vezérkarának csoportjában fehér paripa hátán a tábornok. Éles a nézése, hetykén ágaskodik felfelé a kis fekete bajusz. Mintha az Illustration címlapjáról vágták volna ki és pláttázták volna ide...

És ott áll előtte a város küldöttsége. polgármester kinyújtott karjain vöröspárnát tart, a párnán a város kulcsai...

A szubrett pedig, a mindig mosolygó, csicsorgó szubrett, az isteni gödröcskékkel az orcáin, gyönyörű rózsacsokrok nyújt fel a katonának...

A tábornok meghajlik, és mig balja a kantárt fogja, jobbjával a csokor után nyúl.

Merci, Madame...

Harsányan zug a katonabanda.

Mi szme szokolici...

(Vége.)

Asíra (Apolló) Mozzó BRASSÓ.

Március 17-étől, csütörtöktől fut nagy filmslágerünk:

Egy szép kék szempár

Főszerepben: CHARLOTTE ANDER, HERMANN THIMIG, IDA WÜST, JULIUS FALKENSTEIN.

Nézze meg ezt a filmet, ha két felejthetetlen órát akar eltölteni.

Legközelebb jön: Az „UFA” filmgyár legcsodásabb alkotása:

„RONNY”

MÁRCIUS 19.

Megkezdtek a kamarában a köztisztviselői vagyonok felülvizsgálatáról szóló javaslat bizottsági vitáját

Mit tartalmaz az eredeti javaslat?

Bukarest, március 17.

Hosszu éveken, sőt egy jó évtizeden át késett, most azonban — ha hihetünk a látszatnak — mégsem mulik már tovább a kétes köztisztviselői vagyonok ellenőrzésére vonatkozó törvény megszavazása, amelyet parasztfogó demagógiából eddig minden párt nagyhangon követelt az ellenzékben, de a hatalmon elfelejtett tető alá hozni. A politikai spekulációkkal bőven megspékelte Boila-ügy kellett hozzá, hogy a kormány általánosságban magáévá tegye azt a javaslatot, amelyet erre nézve Mihalache parlamenti kezdeményezéséből még a mult esztendő júliusában terjesztett be és amelyre Mirto hét-főn ismételtelen felhívta a figyelmet.

Miután a Boila-vita kamarai fináléja alkalmával minden párt egybehangosan állást foglalt a gyanús köztisztviselői vagyonok felülvizsgálata mellett, Pop Valér igazságügyminiszter kedden szétküldte a pártvezetőknek a Mihalache-féle javaslatot.

a kamara speciális bizottsága pedig tegnap délután már tárgyalás alá is vette.

A kormányának ugyanis állítólag komoly szándékában van a javaslatot ebben az ülészakában feltétlenül megszavaztatni.

Nem kell túlságosan nagy adag kételkedésre való hajlam ahhoz, hogy az ember eső után köpenyegnek tekinthesse a törvénykezést ebben a tárgyban, ennek ellenére alapos elkésettése mellett is jelentőséget kell tulajdonítani és foglalkozni kell ezzel a törvényjavaslattal, amely talán számottevő mértékben hozzá fog járulni Románia annyira rossz hírnevű közéletének a tényleges megtisztításához.

IGAZOLJA VAGYONA EREDETÉT!

A most már hivatalos jellegű Mihalache-javaslat első, fő-paragrafusa értelmében

mindenki, aki az országban lakik és 1914 augusztus 15-ike óta bármilyen természetű közhatalalt töltött be,

akár kinevezés, vagy választás alapján, akár pedig tiszteletbeli módon, vagy fizetéssel, —

felszólítható arra, hogy igazolja vagyonát eredetét.

Ez abban áll, hogy bizonyítania kell, miszerint az általa élvezett vagyont nem a büntetőjogba ütköző eszközökkel, vagy módokon szerezte.

A vagyon-ellenőrzést az ítéltábla és a Semmitőszék eszközözi.

Minden egyes tábla kebelében egy három bíróból álló bizottság alakul, amelynek a felülvizsgálat bevezetése a feladata. Ez a bizottság eljárhat: hivatalból, továbbá az ügyészség, az illetékes minisztérium és a különböző tisztviselői egyesületek kérelmére, végül pedig feljelentés alapján. Ezek a felülvizsgálati kérelmek, vagy feljelentések ahhoz a táblához intézendők, amelynek a körzetében a gyanúsított lakik.

A névtelen feljelentéseket csak az esetben veszik tekintetbe, ha a bizottság eléggé meggyőzőeknek találja a bennük felhozott indokokat ahhoz, hogy hivatalból indítsa meg a felülvizsgálati eljárást.

Amennyiben a feljelentés aláírással történik, a bizottság maga elé idézi a feljelentőt s ha ez fenntartja vádját, úgy jegyzőkönyvet vesznek fel s ennek alapján a bizottság elrendeli a vizsgálatot.

KILENC SZAKASZ

A törvényjavaslat 9. szakasza szerint azok a volt, vagy jelenlegi köztisztviselők, akiknek vagyona felülvizsgálat alá eshetik, maguk is kérhetik az illetékes bizottságtól az eljárás bevezetését. Ha az illető azért kéri vagyona felülvizsgálását, mert valaki szóban, vagy írásban gyanúsította, úgy a bizottság a gyanúsítót maga elé idézi s megkérdi tőle, fenntartja-e vádjait?

A felülvizsgálati eljárás titkos, de a felvett jegyzőkönyvről másolat adható ki a gyanúsítottnak, hogy rágalmozói ellen a polgári pert tehesen folyamatba.

HOGYAN TÖRTÉNIK A VIZSGÁLAT?

A vagyon-ellenőrzést egy delegált járásbíró végzi a gyanúsított lakhelyének a körzetéből s joga van vizsgálóbíróként eljárnia, anélkül azonban, hogy letartóztatási végzést adhatna ki. A delegált bíró kihallgathatja a feljelentőt, a gyanúsítottat, tanukat, házkutatásokat tarthat s

általában megtehet mindent, ami feladata teljesítéséhez szükséges.

A felülvizsgálat alkalmával a gyanúsított köteles a delegált járásbírónak írásos memorandumot átnyújtani, amelyben kimutatja mindenfajta vagyonát, megjelölve annak eredetét és szerzési módját, ugyancsak a táblával támogatva állításait.

A járásbíró delegálását a táblai bizottság bármikor visszavonhatja minden indokolás nélkül és másat rendelhet ki helyébe.

Egy nappal a vizsgálat befejezése után a járásbíró betérjeszti egész anyagát a bizottságnak, amely szavazattöbbséggel dönt afölött, átadja-e az ügyet ítélezés végett a táblai elnökeknek? Amennyiben azt találja, hogy a szóbanforgó vagyon eredete igazolt, erről végzést ad ki és megküldi az érdekelteknek.

Ez utóbbi esetben a bizottság a feljelentőket állítja a tábla elé, amely

a rosszhiszemű feljelentőt, akinek a vádjai alaptalanoknak bizonyultak, 3 hónaptól 2 évig terjedhető fogházbüntetéssel sújthatja.

A tisztázott meggyanúsított azonban még akkor is kártérítési keresetet indíthat a feljelentő, vagy rágalmozó ellen, ha a tábla ezt felmentette. A megítélt kártérítés nem lehet kevesebb 20 ezer lejnél.

Az amerikai rendőrség véleménye szerint már nem él az elrabolt Lindbergh-gyermek

Newyork, március 17.

Az a nagy hajsz, amelyet Amerika rendőrsége és a magán-detektívek serege indított Lindbergh ezredes gyermekének elrablói után, a legsiralmasabb kátyuba jutott. Semmiféle nyom, semmiféle biztos adat nem merült fel a vakmerő gyermekrablás után, amelyen elindulva legalább azt sikerült volna kideríteni, hogy kik rabolták el a „nemzet babyját” és hol tartják őrizetben.

A rendőrség tegnap már le is mondott a kutatás folytatásáról, mert arra a meggyőződésre jutott, hogy

Lindbergh gyermeke már nem is él s a rablók a gyermek halálhírét nem merik nyilvánosságra hozni.

Ezt a borzalmas gyanút azonban nem is merik a Lindbergh-család tudomására hozni, mert attól félnek, hogy Lindbergh-

né kétségeesében valami végzetes tette re ragadtatja magát.

Tegnap azonban mégis akadt egy nyom, amely új lendületet öntött a tanácstalanul álló rendőrségbe. Megtudták ugyanis azt, hogy körülbelül fél esztendővel ezelőtt az egyik newyorki börtönben két kiszabadulás előtt álló fegyenc arról tárgyalt, hogy jó volna Lindbergh gyermekét elrabolni. A rendőrség most a legszelencebbkörüi nyomozást indította a két fegyenc előkerítésére és tőlük reméli a rejtély tisztázódását.

Itt említjük meg egyébként, hogy Ohio állam egyik városában egy nagyvállalkozó gyermekét nemrég elrabolták. A rendőrség ebben az esetben szerencsésebb volt és a gyermekrablót elfogta s ezeket a bíróság már el is ítélte életfogytiglani fegyházbüntetésre.

Vásárhelyi szomorujáték négy rövid felvonásban

Marosvásárhely, március 17.

Fát lopnak a gyermekek

A téllal kezdődik, amely még mindig dühöng, bár már veszélyesen közeledünk a hivatalos tavaszhoz.

Az egyik mellékutcában egy hatalmas bérpalota előtt nagy halmaz fa áll. Most rakták le a fuvarosok a szekérről, talán nincs is olyan nagy szüksége a rendelőknek reá, mert senki sem törődik vele.

És a négy, ütött-kopott, rongyokba öltözött, szánalmas külsejű apró kölyök, ragyogó szemekkel indul a farakás felé.

A fahalmaz tetejéről, rendre eltűnik egy-egy hasáb fa.

Ekkor fordul meg a rend éber őre az utcáson.

A négy apró kölyök meglapulva, izgatottan lesi a fejleményeket. A rendőr rögtön tisztában van a helyzettel. Lassu, komor léptekkel megindul a gyerme-

kek felé, de egyszerre megtorpan. Majd megfordul és hátat fordít a világnak.

A négy gyermek pedig most már bátran indul meg hazafelé zsákmányával.

Ez a rendőr nem teljesítette kötelességét, de én sohasem tudnám megbüntetni érte.

Tanítónő az uccan

Diszletezés: ismét a hideg, a borzasztó tél és az ezzel járó örömek. — Idő: éjjel. Az utcán lassu, komor léptek zaja hallatszik.

És a színen megjelenik egy csinos, gyermekesképű gyengén öltözött 21—22 éves nő. Jobbra-balra mosolyog, ahogy a foglalkozása megköveteli és néha-néha bartáságos szavakkal meg is szólítja a járókelőket.

Eddig megszokott sablon, amely mindig egyik nagyobb városban előfordul.

Most jön a tragédia!

A nő, aki így keresi meg kenyerét,

Lesz-e belőle gálickő?

A TARGYALÁS TITKOS

A vagyonfelülvizsgálati ügyeket a tábla sürgősen és elsőséggel tárgyalja. Ie. A tárgyalás titkos, csak az ítéletkiadás történik nyilvános ülésen.

Különösen súlyos a javaslatnak a 17. szakasza, amely szerint a tábla, akkor, ha a gyanúsított vagyon eredete teljes-séggel igazolást nyert, a jóhiszemű feljelentőt is kártérítésre ítéli.

Természetesen úgy a gyanúsított mint a feljelentő felelhet a táblai ítélet ellen a Semmitőszékhez.

A 22. szakasz értelmében a gyanúsított vagyonának tekintendő minden olyan vagyon is, amelyet elajándékozott, avagy rokonaira átiratott.

A KÜLFÖLDI VAGYONT IS BE KELL JELENTENI

Érdekes és helyénvaló volna, de egészen illuzóriusnak tetszik a javaslatnak az a rendelkezése, amely szerint minden személy, akinek a vagyona felülvizsgálat alá eshetik, köteles a törvény közzétételétől számított három hónapon belül bejelenteni az illetékes táblai bizottságnak külföldön levő ingatlan vagyonát.

Akíró kiderül, hogy külföldön vagyona van és ezt nem jelentette be, azt

a tábla 6 hónaptól 3 évig terjedhető fogházbüntetéssel sújthatja, ezenkívül pedig köteles az államnak kártérítés gyanánt lefizetni eltitkolt vagyona értékét.

Egyébként minden igazolatlan vagyon az államot illeti, leszámítva belőle azt a jutalékot, amely a feljelentőnek jár.

Figyelemreméltó végül a 24. paragrafus is. Eszerint

minden köztisztviselő köteles a törvény közzétételétől számított 2 hónapon belül, vagy eskütétele alkalmával hivatalfőnökének benyújtani vagyonának pontos és részletes leltárát, amelyet minősítési dossziéjában őriznek meg.

A miniszterek a miniszterelnököknek adják át ezt a vagyon-bevallást. Aki ennek a rendelkezésnek nem tesz eleget, elbocsátottnak tekintetik.

Ezek a főbb rendelkezései a javaslatnak, amelynek „Törvény a vagyonellenőrzésről és a becsület védelméről” a teljes címe.

A kamarai bizottság, amely tárgyalja, minden bizonnyal gyökeresen módosítani fogja. A tegnapi első bizottsági ülésen máris kifejezésre jutott az a teljesen indokolt óhaj, hogy

a feljelentőknek járó büntetéseket jelentékenyen enyhítsék, mert különben a törvény elvesztí értelmét, minthogy senkinek sem lesz mersze a bíróság tudomására hozni azt, amit tud. Ezt a szempontot egyelőre minden párt magáévá tette.

A bizottság egyébként naponta ülésezni fog Pop Valér igazságügyminiszter elnökelete alatt. Most már csak az a kérdés, nem fog-e ebben az esetben is egérkét szülni az egyhangú párt-elhatározás vajdud hegye s tényleg olyan törvény kerül-e megszavazásra, amely nemcsak porhintés lesz, hanem ténylegesen helyreállítja a közéleti tisztaságot?

K.

diplomás tanítónő. Még hónapokkal ezelőtt egyik marosvásárhelyi elemi iskolában tanított az abécére és a kétszer-kettőre az apró nebulókat és most az utcán van.

Hónapokig nem kapta fizetését, valósággal éhezett és didergett a fűtetlen lakásban és így inkább életmódot változtatott.

Kiállt az utcára...

Állami tisztviselő anno 1932...

Szín: egy állami hivatal. Szereplők: két állami tisztviselő.

Az egyik: Tudod, én amióta a fizetésemet ismét leszállították és az uram munkanélküli, nagyszerűen megoldottam a dolgot. Ebédet csak az uramnak és a gyermekeknek főztek, én 3-ig az irodában vagyok és hidd el a nagy elfoglaltságban egészen elfelejtettem az evést. Este már hét után ágyba parancsolom az egész társaságot, hogy ne éssünk vilányt és ne fűtsünk hiába. Így a vacsorát spórolom be.

A másik: Ez mind szép, de én még így se tudok kijönni a fizetésemből. Így hát reggel későn költöttem fel a gyermekeket, én magam is későn kelek és így reggelizni sincs időm. Mert ha lenne is, nem lenne mit. Így mégis van valami illúziójuk a gyermekeknek. Elkéstek. Nincs idő reggelizni.

15 csőd, 50 fizetésképtelenség

A legutóbbi kereskedő és iparosgyűlésen nagyon sok panasz hangzott el Marosvásárhelyen. Panasz helyett egy statisztika is elegendő lett volna. A marosvásárhelyi gazdasági fronton a mult évben hatvanöt üzlet esett el.

Tizenöt csőd és ötven kényszerregezés jelzik a gazdasági Tornádó pusztító rombolását. És a többi is lassan-lassan erre a sorra jut.

★

Függöny! Irnám, ahogy a szabályos drámák után szokás. De hát aol van már a függöny?

Benczei Béla

— Nagy bányalégrobbanás Csehországban. Brüxhól jelentik: A brüxi-szénbányatársaság Kohinor-bányájában szerda éjszaka bányalégrobbanás következett be. A tárnában huszonnyolc ember tartózkodik, akiket a nagy füst megfulladással fenyeget. Közülük nyolcnak sikerült a szellőztetőkészüléket elérni, a honnan telefonon közölték a szerencsétlenséget. A bányában uralkodó nagy hőség megnehezíti a mentési munkálatokat. A mentők gummiálarca leolvadt, úgy, hogy csak nagy nehezen közelíthetik meg a tárna langokban álló részét.

Szép fehér fogak: Chlorodont

a csodásan üdítő borsmenta-fogpép. Egy tubus ára 20 Lei és 32 Lei.

Iffjúság

Johann Wolfgang Goethe

ÜBER ALLEN GIPFELN

Immár minden bércet
csend ül,
Halk lomb, alig érzed,
Lendül:

Sóhajt az éj,
már buvik a berki madárka,
Te is nemsokára
nyugszol, ne félj.

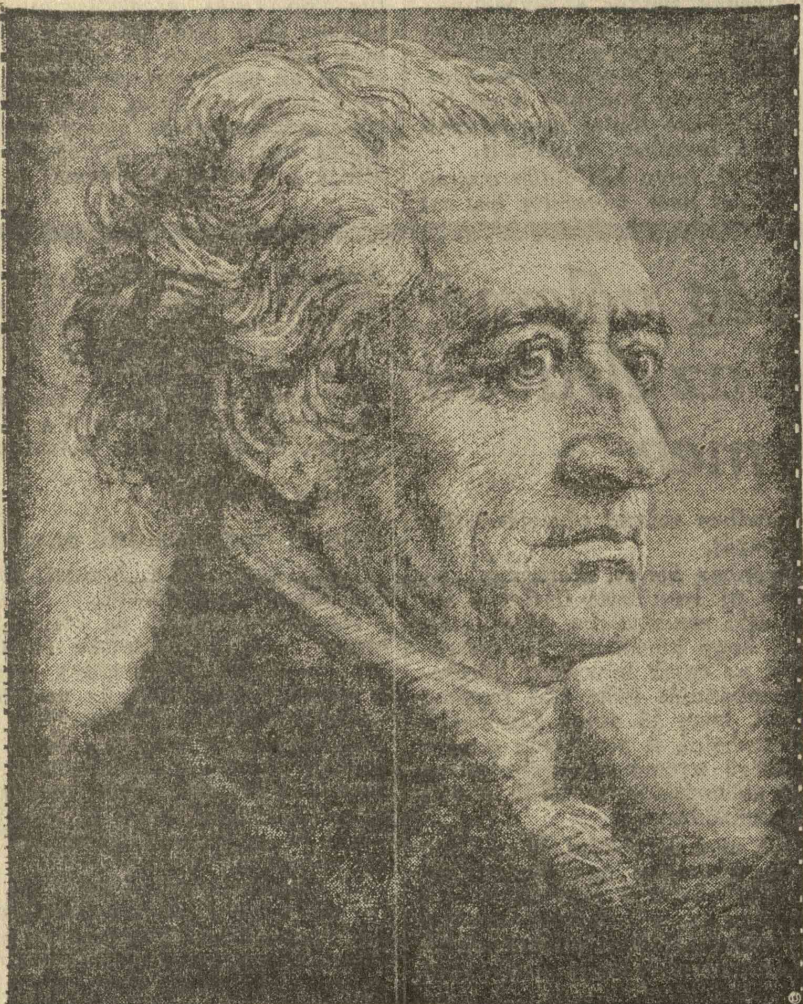
(Tóth Árpád fordítása.)

GOETHE

(1749–1832)

Száz éve lesz március 22-én, hogy Johann Wolfgang von Goethe, a németek legnagyobb költője, örök álmra hunyta le szemét Weimarban. Atyai nagyatyja még szabólegény volt, amikor a kis Goethe 1749 augusztus 28-án Majna-

weimari uralkodóherceg meghívja udvarába. Rajta kívül itt élt akkor Herder és Wieland is. Itt igen jó hatással volt rá egy nagyműveltségű asszonnyal, Steinnéval való barátsága. Most már kitűnő mód-
ba kerül és nagy utazást tesz Olaszor-

Frankfurtban megszületett. Az ő szülei azonban már a művelt osztályhoz tartoztak: apja jogász és császári tanácsos, anyja a frankfurti polgármester leánya volt.

Ifjúi éveire a hétéves háború nyomta a bélyegét. Átélté Frankfurt francia megszállását. Tizenhatéves korában Lipcsébe ment, hogy ő is jogász legyen, izgalmas életmódja azonban ágybadöntötte és betegen hazatért szüleihez. Gyógyulása után Strassburgban folytatta tanulmányait és le is doktorált. Strassburg költői pályájának első állomása: itt írja a Götz von Berlichingent, amely teljes szakitást jelent a klasszikus drámával. Ifjúságának megpróbáltatásait az „Ifjú Werther szenvedései” című művében örökítette meg.

Ekkor már nagy hirre tett szert és a

számba, ahol Iphigenia auf Tauris című drámáját is írja. Ugyancsak az olasz ég alatt készült el Egmont és Tasso.

A tizenharmadik század utolsó éveinek nagy eseményei, a francia forradalom, a napoleoni háborúk, Schillerrel való barátsága érelik meg teljesen költészetét. Ekkor már régóta, ahogyan magát egyszer később elárulta: hatvan éve forrt benne a Faust hatalmas témája, amelylyel tulajdonképpen csak élete végefelé készült el, rátéve ezzel a koronát a műveinek amugy is gazdag gulájára.

Alighogy a Faust második részét befejezte, ágyának esett és 1832 március 22-én meghalt. Hamvai a weimari fejedelmi sírboltban nyugszanak. Károly Ágost herceg és Schiller földi maradványai mellett.

A LUSTA ORA

Az ebédlőben egyszer régen volt egy nagyon szép, jó, szorgalmas óra. Pontosan és rendesen járt, mindenkinek öröme telt benne. Jó dolga is volt. Minden nap puha ruhával és tollseprővel megtisztogatták és rendesen felhúzták. Egy szép napon az óra elkezdett azon gondolkodni, hogy az még sem járja, hogy ő fáradhatatlanul, napról-napra, évről-évre mutassa a percek és órák, és most már pihenni fog és megállt.

Elhozták az órát, de hiába, ő megfogadta, hogy nem fog járni és emellett konokul kitartott. Azt hitte, hogy csak a rendes életét fogja folytatni, munka nélkül, de tévedett. Hoztak egy

új, szorgalmas órát, a használhatatlan lusta órát meg levitték a pincébe, ahol egerek és patkányok rágták, nem törődött már vele senki, nem tisztogatták, a por egészen belepte.

Igy telt el szomorúan nagyon sok esztendő, az óra unalmában néha járt, néha pihent, de nagyon vágyott egy szép, tiszta helyre.

Egyszer nagytakarításkor rákadtak a már régen elfelejtett öreg órára. Felvitték a lakásba, megtisztogatták, kijavították és ő járt-járt, fáradhatatlanul. Megbecsülték a régi, — szorgalmas — órát és most a szobában a díszhelyre került.

A HŐS

Már olvadni kezdett a hó. Lueskos tavaszi idő volt. Piszkos hólé folyt mindenütt, de éjszaka még fagyott és mint vékony üveg-tábla ropogott a jég a járókelők talpa alatt.

Jókedvűen sétáltam a napfényben és vízben fürdő utcákon. A város rendes, megszokott életét élte. Zaj, lármá, sürgés-forgás. Autók túlkölte, villamosok csilingeltek, emberek beszélgettek és a sarkon egy félkaru koldus állt.

Koldus! milyen megalázó és megszégyenítő ez a szó. Emlékszem, nálunk otthon soha nem mondták ki. Gyermekekorom egyik legerősebb emléke ez. — Egy szegény ember áll kinn, add oda neki — szölt édesapám és már szaladtam ki a lejjel. Koldusnak lenni szegény, szegénynek lenni szerencsétlenség, ez volt a különbség a kettő között. A koldulás megalázó, a szegénység meg tiszteletet és szánalmat érdemel.

A sarkon álló félkaru koldusra is ez a kifejezés illik inkább: szegény ember. Haja csapzottan lóg a homlokára, ruhája rongyos, egyetlen kezében a sapkáját tartja odanyújtva a járókelők elé. Reménytelen bus szegénység áradt a vizes járdán álldogáló alak-

Irla: Markovits Edit

ról. Összeszorított szájjal, némán tartja sapkáját, anélkül, hogy bárkitől is kérne. Amint közelebb érek hozzá, a napsugár, ez a kacagó játékos fény megcsillan valamin a sarki koldus mellén. Káprázva nézek oda. Erdemrend. Ez az alázatos, falatot kérő ember a háborúban volt, ott vesztette el az egyik karját. Ezt az embert egyszer virágos vonat vitte, virágot tűztek a sapkája mellé, könnyes szemmel lengettek kendőt utána. Hős volt, akit követendő példának állítottak a gyermekek elé. Egy nemzet lelkesedése, imája kísért. Rajongó forró szavak szálltak feléje, egy ország büszkesége volt és ő balga, azt hitte, hogy ez már örökké így lesz. Nem tudta, hogy csak addig tart, amíg szükség van rá, a karjai erejére, aztán bénán rongyosan, éhesen mehet — az utcára.

Most a sarkon koldul. Fáradt, szomorú ember. Talán nincs is felháborodva, hiszen olyan megszokott, közönséges történet az övé. Az emberek közömbösen haladnak el mellette, legfeljebb futó pillantást vetnek rá. Ő nem is haragszik érte, belenyugodott már, megérti az embereket, hiszen ibolya-illat száll a levegőben és tavasz van, diadalmas, ragyogó, napfényes tavasz.

Fejtörő

KERESZTREJTVÉNY

Beküldte: Fekete Ferenc, Nagyváradi

1	2	3	4	5	6	7
8			9			10
		11				
12	13		14			15
16					17	
18			19	20		21
		22				
23	24		25			26
27						

Függőlegesen: A B. L. egyik munkatársa. 8. Régi római pénz. 9. Tartó. 10. Valaki, eszperatól. 11. Orosz pénz. 12. Józsvü teszi. 14. N. H. S. 15. Kisebb a pataknál. 16. Állat németül (fon). 17. Időmutató. 19. Nagy mellékfolyója a Volganak. 21. Egyforma mássalhangzók. 22. Híres angol író. 23. Nagyobbodik. 25. Férfinév. 26. Rágóeszköz mássalhangzó. 27. Ceruza, toll.

Vízszintesen. 1. Az olimpiai versenyen szerepel ez a futás. 2. Kötőszó. 3. Iskolájáról nevezetes angol város. 4. Nagynevű görög író. 5. Ilyen igéink is vannak. 6. Sir. 7. Előzestia legnagyobb folyója magyarosan írva. 13. Gyümölcs. 15. Felfog, hall. 19. Olaj, idegen nyelven, (utolsó betű nélkül). 20. Minden polgár teszi ezt. 24. Vigyázó. 25. Fel ellentéte. 26. Kávécs.

OSZLOPREJTVÉNY

Imreh Gábor, Nagyborosnyó.

					Férfi név
					Sanghai körül van most elég...
					Nép
					Magyar zeneszerző
					Ilyen a lajhár
					Élc, humor
					Minden világnak van
					Lisztet örölnék benne
					Szarvasnak van
					Férfi név
					Sanghai körül ez van
					Tápszer

A vastagon jelzett kockában az van, amelynek keretében az oszloprejtvény van.

FELELJ, HA TUDSZ!

Rosenberg Tibor, Nagykároly.

1. Mikor volt a harminc éves háború?
2. Ki írta a Bánk Bánt?
3. Ki írta a Faustot?
4. Mikor született, mikor halt meg Goethe?

SZÁMREJTVÉNY

Beküldte: O. L.

2, 9, 4, 1. Használja ezt festő, mind a hány. 10, 8, 5. Falun így munkálkodik a lány. 7, 12, 18, 18. Feltalálta ugy-e a gőzgépet? 11, 20, 6, 10. Svájci város, — vendége te-mérdek.

1, 19, 14. Kik tanulják, egyetemre járnak. 23, 21, 15, 4. Tüzhányója szép Olaszország-nak.

3, 12, 1, 22. Sóhajt e szó? Vagy csupán me-rengő.

19, 20, 15, 18. Növények közt így mozog a szellő.

15, 16, 17, 4, 9. Így állanak a katonák sor-ba.

9, 12, 17, 21. Megpendül, ha álmodik órála. 21, 2, 9, 9. Változott már aranyos töltőre. 1—20. Nemzetének legnagyobb költője.

Március hó 5-iki mellékletünk Fejtörő-jének helyes megfejtése:

Betűrejtvény. Képzlet, szemetes, bubo-rék.

Kockarejtvény. Halál, a born, lovas, aran, lúgas.

Egyenlejtvény: Sátorlajnyhely.

Malomrejtvény: Jobb ma egy veréb, mint holnap egy tuzok.

Nagyrejt helyes megfejtést küldtek be: Egri Ferenc, Kiss Gyula, Elephant Béla, Szécsi Károly, Erdős Mária, Szép Annus és Balázs Béla, Rosenfeld Bella, Rosenberg Tibor, Takács Baba, Szász Mária, Gávra Dóri, Lóvi Eli és Eti, Mihók Fülöp, Orbán Iduska, Walz Ivánka, Nagy Gizella, Billitz Gyula és Géza, Ábrahám Miriam, Veres Erzsébet, Imre Margit, Schwarz Magda, ifj. Égető Albert, Makor Béla, Petke Ede, Manosesz Béla, Goldstein Terus, Pinter Béla és Anna, Zuhl Lili és Bándi, Rosenfeld Bella, Brach Ilonka, Sándor Évi, Citrom Lajos, Krizbay Benedek, Szabó Böske és Nyírcsa Rózsika, Fekete Ferenc, Vári János, Gyulai Pál, Ambrus Vilma, Nagy Magdus, Roessler Jenő, Ladó Lajos és Mak-nics Mária, Riessfeld Adolf, Mózes Mária.

A könyvet Henter Béla és Anna, Gávra Dóri és Mihók Fülöp nyerték. Írják meg pontos címüket, életkorukat, mellékeljenek 10 lejes bélyegportóra.

Az „Iffjúság” szerkesztője üzeni:

B. B. Udvarhely. A leveled ma kaptam meg a novellával együtt. Igyekezzél előbb többször átgondolni a mondanivalóid, felépíteni magadban az egészet a menetet, aztán, bíráld el te magad, s csak akkor vedd papírra. A versed érzelgős. Te gyerek vagy, az egész jövő előtted áll, a multadra — apró gyerekkorodra nem tekinthetsz ilyen fájdalmas emlékezéssel. Csak a saját érzéseinket adhatjuk, ami a legbensőbb énünk — az az igazi. Szeretettel várlak a szerkesztőségben, csak ird meg, mikor jön a vonat, hogy benn legyek. M. Edithenek itt adom át üdvözlöteket. Kézfogás. — Sch. Magda Nagyenyed. Örömmel fogadunk körünkbe. Olvasd csak szorgalom-mal az „Iffjúságot”, hogy helyesírást tanulj, ha már román iskolába jártál. Nap-ként másolj is, hogy az írásod javuljon. Üdvözlünk. — B. Gy. és G. Temes-vár. Eredeti ötletes rejtvényeket igye-kezzetek gyártani! — M. B. Craiova. A vidám sorokba nem adomákat, hanem kedves kis történeteket kérek, amelyek valóban megtörténtek. Ha ezenkívül iz-léses vidám dolgokat küldtök, szívesen veszem. — N. N. Z. Brassó. Zoltánka fiam, gyere be a szerkesztőségbe, vagy küldj be valakit.

KERESKEDŐK KÖNYVEI SÉT MÉRLEGEIT ÉS BARMELY HASONLO MUNKA ELVEGZÉSEIT VALLAJA
G. MIGOL AUTORIZÁLT KÖNYVELO
STR. 13 SEPTEMBRIE 3

Közgazdaság

Az állam és belföldi hitelezői

Két milliárd értékű kincstári fizetőjegyeket bocsátanak ki az ipari tartozások fizetésére

Nincs statisztika az állam belföldi ipari és kereskedelmi tartozásairól, melyek milliárdokra rugnak — A nagyipar és a kereskedők küldöttsége a pénzügyminiszternél

Bukarest, március 17.

A rengeteg gazdasági probléma között, amely rendezésre vár Romániában, nem éppen a legszörényebben, de nem is a legkiáltóbban húzódik meg az államnak szállító iparvállalatok követelése is. — Hogy jobb időkben is rossz fizetője volt az állam belföldi hitelezőinek, az köztudomású, de a helyzet már odafajult, hogy teljességgel lehetetlen a vállalatoknak bevasalniuk az államtól követeléseiknek akár egy parányi részét is.

Az utóbbi időben a megszorult, sőt kétségbeesett helyzetben levő iparvállalatok egyre erősebben követelik, hogy a kormány tegyen valamit az érdekükben

is, mert a nyomasztó gazdasági légkör megfojtással fenyegeti őket.

Kétségtelen, hogy az iparvállalatok súlyos helyzetben vannak, mert egyrészt a fogyasztási válság és a kereskedelem fizetőképességének állandó továbbromlása, másrészt a hitelválság és a termelés folytonosságát biztosító tőkehiány legjobban megalapozott vállalatok pozícióját is meggingatta.

Ebben a szorongatott helyzetben, a magukra hagyott vállalatok számára megváltás volna, ha az állam azt a néhány milliárdot kitevő tartozását, vagy legalább annak egy jelentősebb hányadát kifizetné, amellyel a belföldi iparnak tartozik.

Hullámozó milliárdok számokban

Dehát minderről egyelőre nincsen szó, már mint arról, hogy az állam megkezdte a tartozások fizetését és ígéretek helyett a kormány a tettek mezejére lépett.

Hogy mennyi az állam belföldi tartozása, arról csak megközelítő kimutatást lehet összeállítani, mert az ugynevezett nagyköveteléseken kívül sok száz millióra rug az az összeg is, amelyet kisemberek, iparosok és kereskedők követelnek az államtól végzett munka, vagy szállított anyag fejében.

Mértékadó körök véleménye is megoszlik a belföldi állami tartozások végösszegét illetően,

vannak akik 4—5 milliárdra teszik ezt

az összeget, mások viszont ezt a becslést túlzottnak tartják és legfennebb 3—3 és fél milliárdra becsülik az állam belföldi és kereskedelmi tartozásait.

Minthogy semmiféle pontos, vagy legalább megközelítő hivatalos statisztika nincsen erről, ép úgy lehet helyes az egyik, mint a másik becslés. Természetesen rejtély, még hozzá megfelfejthetetlen, hogy a pénzügyminisztérium miért nem készíti kimutatást a belföldi vállalati állami adósságokról, aminek nem lehet más magyarázata, mint az a maliciózus beállítás, hogy a kormány nem akarja megdöbbszteni a közvéleményt azzal, hogy feltárja a reménytelen helyzetet.

A fedezetnélküli Budget

Amint ismeretes, az állam, Argetoianu pénzügyminiszter jóvoltából két költségvetéssel dolgozik, az egyik a rendes kiadásokat és bevételeket öleli fel, míg a másik a rendkívüli kiadásokra készült és ebbe a tavalyról elmaradt tisztviselőfizetéseket, nyugdíjakat, belföldi ipari és kereskedelmi tartozásokat, valamint az 1932 évben szükségesnek mutatózkodó beruházásokat vették fel. Ennek a rendkívüli költségvetésnek 11 milliárd a végösszege, amelyre azonban semmi fedezet

nincsen, mert úgy készült, hogy az itteni kiadási tételeket azokkal a bevételekkel fogják fedezni, amelyek a rendes költségvetés bevételi előirányzatán felül folynak majd be.

De sajnos, még a rendes költségvetési előirányzatok sem folynak be, nemhogy valamit ezen felül is bevételezhetne az állam. Így marad minden a régi, vagyis marad a rendkívüli költségvetés, de pénz a vállalatok kifizetésére nincsen.

Ha igaz, akkor 4 milliárd...

Annak kihangsúlyozásával, hogy senki nem tudja pontosan, mennyivel tartozik az állam a belföldi iparnak és kereskedelemlennek, tehát minden ilyen becslés meg lehetően önkényes, alább közöljük azokat az adatokat, amelyeket ipari körökből bocsátottak rendelkezésünkre:

Textilipar 1500 millió.
Vasipar, faipar, szénbányák 1200 millió.

Különböző iparok 500 millió.
Gabonaprémiumok 250 millió.

Különböző kereskedelmi tartozások

Külföldről várunk pénzt

Ezen a héten két deputáció is eljárt Argetoianu pénzügyminiszternél, hogy elsimítsa az ipar és kereskedelem bajait és, hogy az állami tartozások fizetését sürgetse.

Az iparvállalatok különítményét Busila képviselő, a gyáriparosok szövetségének elnöke vezette, aki külön memorandumba is összefoglalta az ipar panaszait és súlyos válságát. A pénzügyminiszter ezután is azzal tért ki, hogy

jól ismeri az ipar helyzetét, de az állampénztár mostani helyzetében nem tehet semmit.

de reméli, hogy a folyamatban levő külföldi tárgyalások (?) kedvező eredményel fognak járni és az állam rövidesen olyan helyzetbe jut, hogy fizethet... A továbbiak során kitérte Argetoianu, hogy ha ezen az úton, mármint a külföldi tárgyalások révén nem lehet a kérdést megoldani, akkor

a számvitelről szóló törvény 164-ik szakasza alapján kincstári bonokat fognak kibocsátani 2 milliárd lej értékben s ezzel fogják az ipari tartozásokat fizetni,

amely megoldási módozatról már is meg-

beszélések folynak.

A vállalatok kiküldöttjei különböző javaslatokat terjesztettek a pénzügyminiszter elé arra, hogy a végleges rendezésig, valami pénzt kaphassanak, de Argetoianu azt válaszolta, hogy semmilyen megoldásra nézve nem tehet ígéretet, mert csak azt teheti, amit a körülmények és lehetőségek megengednek.

Az ipar reprezentánsai meglehetősen leverten távoztak a miniszteri audienciáról.

A másik küldöttség, mely felkereste a pénzügyminisztert, a kereskedők érdeké-

Május elsején mégis életbeléphetnek azok a kereskedelmi szerződések, amelyeket Németország Magyarországgal és Romániával kötött

Berlin, március 17.

A Vossische Zeitung jelentése szerint május elsejével

életbelépnének azok a kereskedelmi szerződések, amiket Németország az elmúlt év folyamán Romániával és Magyarországgal kötött a legtöbb kedvezmény elve alapján.

Ismeretes, hogy a Romániával kötött szerződést nem lehetett életbeléptetni, mert elsősorban Csehszlovákia, azután pedig Argentína emelte ellene kifogást a preferenciális szerződések klauzuláira

Minek szedjen On?
Minek szedessen gyermekeivel?
Csukomájolajat, ezt az olajas és undorító ízű orvosságot.
ELIXIR PANGADUINE
amely a legfinomabb tokhal mákfivonattal készült; kitűnő ízű és emellett a csukomájolaj minden hatékony tulajdonságával rendelkezik, ezenkívül pedig négyszer olyan erős a hatása.
Kapható minden nagyobb gyógyszerárban és drogeriában.

ben emelt szót — kapcsolatban az agrár-adósságok készülő konverziójával és az állami tartozások fizetését is sürgette. A kereskedők kifejtették, hogy a konverzió következtében az összes olyan kereskedők és iparosok, akik a mezőgazdasággal dolgoztak és az agráriusoknak hitelbe árultak, kénytelenek lesznek fizetési-képtelenséget jelenteni, vagy felszámolni, ha ezeket a tartozásokat nem vonják ki a konverzióból.

A küldöttség a következőket ajánlotta: vagy terjesszék ki a konverziót a mezőgazdasággal dolgozó kereskedőkre és iparosokra is, vagy — amint fentebb említettük, vonják ki a konverzió alól ezeket a mezőgazdasági tartozásokat.

A pénzügyminiszter a kereskedő-delegációt is megnyugtatta, hogy ismeri a kereskedelem nehéz helyzetét és, hogy mindent meg fog tenni, ami módjában lesz.

Ezzel aztán rendben is vannak úgy a vállalatok, mint a kereskedők.

(P)

Jön az erdőjáradék, amely összevásárolja a magánkézből levő erdőket

Brassó, március 17.

Az ország erdőgazdaságát a legnagyobb veszedelem fenyegeti — adja le a vészjelt Petre Joan, az Autonóm Erdőpénztár helyettes vezérigazgatója most megjelent alapos tanulmányában. Románia legnagyobb nemzeti vagyongörcsüme forog kockán az illetékes tényezők büntös nemtörődomsége miatt. Petre Joan kimutatja, hogy már az agrárreform adta meg az első kegyeleműdést az ország erdőállományának, mert ennek a révén hét év alatt, 1922 és 1929 között közel egymillió hektárnyi területű erdőt taroltak le jótételezhetlenül, vagyis az agrárreform elpusztította Románia erdőállományának mintegy a hetedrészét és egyetlen lépés sem történt eddig ennek az óriási területnek a pótlására.

Sőt az erdők irtása most is szakadatlanul folyik, de anélkül, hogy a letartott területek akár részbeni újrafásztásáról palaki gondoskodna, holott az erre szolgáló intézkedéseket a kincstár be-hajtja.

Petre Joan szerint minden gazdasági szemponttól eltekintve, Románia földrajzi és éghajlati helyzete is megköveteli, hogy területének legalább 25 százalékát erdő borítsa.

A kétségtelenül nagy változások, amelyeket az időjárás az utóbbi években mutat nálunk, szerinte bizonyos mértékben annak tulajdoníthatók, hogy a lekopasztott hegységek már nem tartóztatják fel a kemény és tulsok csapadékot hozó

szeleket. Ki sem lehet számítani azokat a súlyos következményeket, amelyekkel az erdőállomány további fokozatos csökkentése járhat az országra nézve, — mondja a CAPS helyettes vezérigazgatója és rögtön gyakorlati utmutatással is szolgál a fenyegető veszélyek elkerülésére.

Az államnak össze kell vásárolnia minél többet a most magánkézből levő erdőségekből, amelyektől a tulajdonosok ugys szabadulni akarnak.

A költségvetésben már évek óta be van állítva egy bizonyos összeg erre a célra, de a mindenkor kormányok ezt az előirányzást sohasem merítették ki teljesen és az állam ugyszólván sohasem élt az erdővásárlásoknál részére biztosított elsőbbségi joggal és más előnyökkel.

Most elérkezett a legfőbb ideje annak, — mondja Petre Joan —, hogy az állam állítsa helyre az ország erdőállományát. Eladó erdő rengeteg van, a kormány nyakra-főre kapja az olcsóbbnál olcsóbb ajánlatokat, tehát csak pénz kell hozzá. Az ugyan nincsen, de fizessen a kincstár járadékkötvényekkel. Csínálja meg az állam az Erdőjáradékot, amelynek kötvényeit csakis erdővásárlásokra lehessen felhasználni. A rablógazdálkodás helyett racionálisan kezelt erdőségek jövedelmezősége hosszú időre volna biztosítva és így az erdőkötvények azon kevés állampapír közé tartoznának, amelyek 100 százalékos beváltása máris garantálva lenne.

B. L. 2. OLDAL

Iskolák Egyesületek

— FRANCIA ELŐADÁS. A brassói Cercle Français által rendezendő előadás Madame de Sévigné-ről ma, csütörtökön este 8 órakor lesz a Saguna főgimnázium dísztermében.

— KÖZGYÜLÉSI MEGHÍVÓ. A brassói „Chewra Kadischa” ezuton értesíti m. t. tagjait, hogy 1931. évi rendes közgyűlését folyó hó 20-án délelőtt fél 12 órakor, a hitközség Árvaház-utcai tanácstermében fogja megtartani, melyre a t. tagokat ezennel meghívja az elnökség.

— A BRASSÓI „VICTÓRIA” SPORTEGYESÜLET folyó évi március hó 27-én háziestélyt tart a Héja-vendéglő nagytermében. Színpadon „A meztelen ember” című három felvonásos színmű.

— VALLÁSOS ESTÉLY ZERNESTEN, a református Nőszövetség rendezésében folyó hó 20-án, vasárnap délután fél 4 órakor kezdődik az Imaházban. E vallás-kulturális célt szolgáló testvéri összejövetelre, mindenkit szeretettel hív és vár a rendezőség.

— SZÉKELY-DELUTANOK SZÉKELYUDVARHELYEN. Kitünően sikerült és tanulságos szekely-delutánokat rendezett a szekelyudvarhelyi Természet-barátok Egyesülete, mikor is bevezetőt mondott: Vajda Ferenc esperes „Ismerd meg magadat” címmel, szavaltak: Körösi Rózsika és Imecs Béla, szekely dalokat adtak elő: Bánya János és Szittyá Horváth Lajos, Ujvári Elvira zongorakísérete mellett. Aztán Bánya János, a kitünő erdélyi geológus tartotta meg előadását „Kőborítások a Hargitán” címmel. A könnyed, élvezetes előadást vetített képekkel illusztrálta.

Sport

Erős küzdelmek folynak a berlini jégchokki Európa-bajnokságon

Berlin, március 17.

A berlini Sportpalotában kilenc nemzet részvételével folynak a jégchokki Európa-bajnokságok. A résztvevőket három csoportba osztották. Eddig Románia két vereséget szenvedett. A tegnapi eredmények a következők:

Svédország—Románia 4:0 (2:0, 1:0, 1:0)
Németország—Ausztria 1:1
Franciaország—Lettország 1:0.

Nehezen győzött a Bocskai ellen a Ferencváros. Debrecenből jelentik: A magyar-kupamérkőzések során kedden délután a Ferencváros a Bocskai ellen mérkőzött és nehéz küzdelem után a pesti együttes győzött 4:3 (1:2, 3:3) arányban. A debreceni csapat kényszerben vezetett és csak a meghosszabbított játékidőben tudta kirozszakolni a Ferencváros a győzelmet.

Szerkesztői üzenetek

A György, Bukarest. Nem egy, hanem két százalékos adót (Cifra de afacere) fizetnek azok az iparosok, akik nem használnak motoros erőt és tiznél több munkást nem foglalkoztatnak. Egy miniszteri reindetel szerint

pedig 75 százalékos engedmény tehető azoknak az iparosoknak, akik csak reparációval foglalkoznak.

Vállalkozók. Mindössze 15—20 olasz él Brassóban. — A Monitorul Oficial bárki által megrendelhető. Magánosoknak évi 2200 lej az előfizetési díj. — Az a lap még megjelenik. Hasonló jellegű több is van Romániában. Válaszbélyeges lapon szívesen közöljük a címeiket.

K. L. Rövid időre átjöhét, de a tartózkodási engedélyt újra, meg újra kérni kell. Állandó lakhatási engedélyt nem kaphat.

B. T. Tessék Bukarestbe, a török konzulátushoz, (Strada Viitorului 39.), vagy Egyiptomra vonatkozóan az angol konzulátushoz, (Strada Jules Michelet 24.), fordulni. Ma már mindenütt és minden foglalkozásra nézve nehéz a bejutás és az elhelyezkedés.

G. E., Szatmár. Fontos volna tudni, hajlandó-e kedves lányát külföldre is adni, vagy inkább itthon, például Brassóban, Szébenben, vagy más német jellegű városban kívánja elhelyezni. És az is, hogy mibe kerülhet az a három hónap, esetleg nyelvtanítással egybekötve. Ha Brassóról lehet szó, szívesen érdeklődünk.

031510. sz. előfizető. Kár, hogy Tardieu—Torday ur nem olvashatja a Nagysád okos, meleg és őszinte levelét, tán inkább meghatná, mint ha külön cikkben aposztrofálják. Egyébként magunk sem hisszük, hogy az imént még Tordayak lettek volna a Tardieu-k. Az a nyilatkozat a képkiállításán aligha hiteles.

M. I. S. Strada Voivozilor 6. alatt lakik az illető.

P. I. A CFR siketnémák és vakok részére nem ad semmiféle kedvezményes jegyet. Ha azonban orvosilag beutalták őket valamelyik intézetbe, akkor a községi előjáróság, vagy városban a polgármesteri hivatal állít ki bizonyítványt, melyben megjelöli, hogy ez egyben vasúti szabadjegy is.

Mosóördög

Számos érdeklődő kívánságára eredeti árban szállítom az eredeti

Mosóördög

mosókompresszort. Részletfizetésre is

J. WONDASCHEK

BRASSÓ, KÖZÉP-UTCA 96/a. szám.

Ugyanott mérsékelt díj ellenében ki is kölcsönözzük a mosókompresszort. Levelezőlapra házánál bemutatjuk

A Brassói Lapok páratlanul olcsó kotta-vásárja

Küldjön be 20 lejt
Küldünk 10 tánc-kottát
vagy magyar nótát.
Kizárólag új példányokat.

ARVEREZESI HIRDETMEY

Peștera-Măgura község közhírré teszi, hogy 1932. március 18-án 12 órakor a helyszínen nyilvános árverésre kerül coa. 1200 köbméter lehántott fenyőtűnk, a végrehajtási törvény 104. paragrafusa értelmében, amely mennyiség Zárnești-től 7 km. távolságban van elhelyezve, „Intre Prăpastii, Curmătura” nevű helyen és az árverezés napjáig bármikor megtekinthető.

Az egész famennyiség egyszerre, egy tömegben, látszat szerint, bírósági végrehajtó útján, készpénz fizetés ellenében lesz eladva és vevő köteles az állami illetékeket fedezni.

Peștera-Măgura község
képv. Dr. Z. Aldesiu ügyvéd,
Zárnești

Közhasznú Családi Könyvtár Egy kötet ára 20 lej

K. Beniczky Irma: Furcsaságok a divat történetéből.
(A divat szélsőségei, elmúlt korok erkölcsi asszonyok, férfiak különös hobbitjai.)
K. Beniczky Irma: A babonák világából.
(Kártyavetés, jóvendőmondás. Vampyr-hit. Spiritizmus.)
Riecke: Anyák könyve.
(Hogyan neveljük, hogyan ne neveljük gyermekeinket.)
K. Beniczky Irma: Illemtan. A leányérzelem világa.
(Leányok tanácsadója az élet döntő kérdéseiben. Utmutató az érzelmek világában.)
K. Beniczky Irma: A beteg-konyha.
(Ételek és italok legcélszerűbb készítménye, betegek és lábadozók számára, 220 recepttel.)
Dr. Steiner—Beniczky: A gyermek testi nevelése.
(Hogy kell egészséges gyermeket nevelni.)
Mathies—Gaál M.: A boldogulás könyve.
(Szerencse és balszerencse. Az emberekkel való bánásmód. Az életrevalóság. A pénz használata és kára. A pihenés nélkül való munkája.)
Dr. Nemes György: A háztartás kémiaja.
(A hus és konzerválása. Szesz és likőrök. Szappan és illatszerek, stb.)
Dr. Wiel—Beniczky: A diétás konyha.
(Betegek, gyengélkedők ápolásánál nélkülözhetetlen kézikönyv. Receptek, tanácsok, szakszerű magyarázatok.)
K. Beniczky Irma: A mindennapi életből. Élelmiszerek és mérgek.
(A mérgek felismerése a háztartásban. Tápláló és ártalmas növények.)
Vörös Eszter: Gazdaasszonyok könyve.
(A háztartás. A kertészet. A gazdaság. A baromfitenyésztés.)
Falke—Beniczky: A lakás művészete.
(Hogy tehetjük legegyszerűbben lakásunkat széppé és otthonossá?)
K. Beniczky Irma: A mindennapi életből. A konyha tudománya.
(A jó és rossz, a tápláló és ártalmas ételek. Vegyészet a konyhában.)
K. Beniczky Irma: Az egészség szabályai.
A betegápolás könyve.
A szép otthon.
A nő kötelességei.
A baromfi udvar.

Dr. Klenke—Beniczky: Szépségápolás.
Dr. Sikor József: Miben különbek a nők férfiaknál.
A házassulandók könyve.
A tökéletes feleség.

Kalocsai Róza: A háziasszony könyve.
Pósta megrendeléseket az összeg és 10 lej portó beküldése ellenében azonnal elintézzük.

Brassói Lapok Könyvosztálya

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Üvegcsa hintó, kiállítási darab eladó Szőlősi Samunál, Odorheiu. 17207.

PEKINGI KACSA TOJÁS és LEGHORN tojás kapható Arbor baromfi udvarban, Brassó, Hosszu-u. 155 szám alatt. 17209.

Megérkeztek a legmodernebb bécsi és külföldi kalapmodelljeink

Chic de Paris

BRASSÓ, Kapu-utca 17. és Weiss Mihály-utca 5.

OLCSÓ ÁRAK!

Alakítások Lei 70-től.

Hálószoba és egy jó asztal eladó. Cim Sager, Bukarest, Str. Silvestru 9. Megtekinthető 2—4 óráig. 17208.

Női tavaszi kabát Lei 520-tól

Férfi öltönyök mérték után prima kivitelben

Rosenberg

Ruhaáruház
BRASSÓ, KAPU-U. 32.

B. L. Kocsis Béla

A BRASSÓI LAPOK nyomdavidálatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej Magyarországra: negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420 félre 820, évente 1600 lej — Egyes szám ára 5 lej; Magyarországon 20 fillér.

Fiókkidóhivatal és szerkesztőség Hunyad és Alsófehérvármegye részére: Déva, Str. Ion Crănga 2. Telefon 17. (Balogh Géza).

MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kohn Jenő. — Dés: Str. S. Barnutiu 10. (Oszian Kálmán). — Kolozsvár: Str. Dubalarilor 7. (volt Timár-utca) (Neumann Ignác). — Torda-Aranyos, Marostorda- és Kisküküllőmegyék területi megbízott (Bernát Ernő) Tg-Mureș, Str. Câmpului 8. — Marosvásárhely: (Benjamin Árpád), Piața Regele Ferdinand 53. — Nagyszeben: Str. Turnului 13. (Szigetváry László). — Szatmár: Csokonai-utca 10. (Váradi József). — Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Orbán Balázs-utca 31. (Varró Elek). — Szilágysomlyó: (Heller Ernő). — Temes, Arad- és Krassószörényvármegyék: (Németh Gábor) Temesvár, IV. Bem-utca 31. — Torda: Str. Regele Ferdinand 25. (Dénés József).

Központi szervezők pénzfelvétele jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes. HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tárfakkal készítenek.

Lakás

2 szoba konyha, kamara külön udvarral, április 1-re, vagy 15-re kiadó, értekezni Zongornál, Brassó, Szentpéter-ut 7/a. 17227.

PONTOSAN FIZETŐ, fiatal gyermektelen házaspár 3 szobás, konyhás, fűdőszobás lakást keres, belvárosban. Címeket „Jó lakó” jellegére a brassói kiadóba kér. 17225.

Keresek Bukarestben uri családnál szép különbejáratu szobát fűdőszobahasználattal esetleg félpanzióval, ajánlatok „április” jellegével a bukaresti kiadóba. 17242.

Uri családnál kiadó különbejáratu butorozott szoba, fűdőszoba és zongora használattal, egyedülálló urnak, vagy két nőnek, esetleg teljes ellátással is nagyon olcsón. Cim 17241 szám alatt a brassói kiadóban.

Kiadó belvárosban modern 4 szobás, fűdőszobás lakás. Cim 17232 szám alatt a brassói kiadóban.

Vegyes

Forgalmas helyen levő étteremhez, vendéglőhöz szakember-társat keresek betegség miatt azonnal. Cim 17238, szám alatt a brassói kiadóban.

Allást nyer

Mindenes főzőnő kerestetik parkettes lakásba, kétagy családdhoz. Lengyel mérnök, Dicsőszentmárton. 17240.

Kerestetik jó munkás borbélysegéd. Ugyanott üzlethelyiség kiadó. Türkös 86 szám alatt. 17236.

Allást keres

Perfekt szakácsnő jó bizonyítványokkal állást keres. Cim 17235 szám alatt a brassói kiadóban.

Irodákban jártas volt köztisztviselő alkalmazást keres. Ajánlatok „Megbízható” jellegére a brassói kiadóba. 17234

Házvezetőnő és egy minden szakácsnő ajánlkozik Cim 17235 szám alatt a brassói kiadóban.

Brasov—Brassó, Kapu-utca 56—58. Telefon-interrurban: (szerk. és kiadóhivatal): 1—77 és 82. București—Bukarest 1, Boulevard Schitu Măgureanu 21. — Telefonszám 363—64.